

mallorca socialista

NI BASES NI OTAN

Als lectors

El mes de setembre passat hauríem d'haver celebrat els dos anys de MALLORCA SOCIALISTA. Els celebrem des d'ara fent una mica més de feina, que ja coneixeu en aquest mateix número en l'augment de pàgines i per tant en el de seccions i informació. La publicitat que hem començat a incloure, i demanem que no li sigui donada gaire més importància de la que té, ens ajudarà al nostre manteniment econòmic i alhora que ens exigirà més planes també ens en permetrà d'oferir-vos-ne més.

Més amunt hem escrit que hem de celebrar la nostra veritable i gairebé miraculosa "supervivència" aquest número extra surt així amb el mateix preu que ha tenguut fins ara en reconeixement als nostres lectors: i ja des d'ara insistim en la nostra invitació, per dir-ho de qualque manera, a tots els qui puguin fer la seva aportació a la nostra lluita nacionalista i popular i els demanem que ho vulguin fer, perquè MALLORCA SOCIALISTA no surt cada mes del no-res (i quan podem sortir setmanalment...). Ja ens coneixeu i coneixeu els nostres objectius; fins ara, i molt agraïts.

mallorca socialista

Publicació del Partit Socialista de Mallorca.

Responsable:
Rafel Oliver Figueiras

Consell de Redacció:
Antoni I Alomar
Joan Perelló Ginard
Damià Pons Pons

Publicitat:
Josep Pascual i Torres

Col·laboradors:
Joan Adrover, Miquel Adrover, Víctor Alomar, Jaume Armengol, Daniel Bastida, Josep Bernad, Margalida Bujosa, Llorenç Capellà, Margalida Capellà, Joanot Colom, Guillem Coll, Jaume Corbera i Pou, Assumpció Cortés, Joana Ma. Fiol, Climent Garau, Eberhard Grosche, Pere Jofre, Miquel Llambrós, Josep Maria Llompart, Isidor Mari, Joan Mesquida, Santiago Miró, Llorenç Mora, Jaume Morey, Andreu Murillo, Andreu Oliver, Biel Oliver, Jaume Obrador, Guillem Pomar, Damià Ferrà - Ponç, Pere Sampol, Antoni Serra, Sebastià Serra, Jaume Sureda, Joan Tortella, Francesc Trobat, Jaume Vidal.

Corresponsal a Catalunya:
Lluís Garcia Sevilla
Corresponsal del País Valencià:
Antoni Ortega
Fotografies:
Pere Escalas

Edita:
Partit Socialista de Mallorca
Redacció i administració:
Carrer Temple, 7, Ciutat de Mallorca.
Tel. 22-14-14. - 221626
Imprimit: Editorial Balear S.A.
Dipòsit Legal: PM 511-77

**TIRADA D'AQUEST
NUMERO:
5.100 EXEMPLARS**

EDITORIAL

El pas de l'estatut galleg per la comissió constitucional, de la qual ha sortit amb el solitari i únic suport de la Unió de Centre Democràtic, ha suposat un important viratge en el normal desenvolupament dels processos autonòmics.

Si es confirma el rebuig dels partits nacionalistes gallegos a l'actual estatut —i independentment de l'actitud final que puguin prendre PSOE i PCE— resulta més aviat improbable que el "sí" pugui imposar-se en el pròxim referèndum autonòmic. En aquest cas, la dinàmica nacional gallega prendrà un caire molt més radical d'acord amb el qual les advertències d'en Carrillo —"si apareix una ETA en Galicia..."— no serien exagerades ni estarien mancades de justificació històrica (és coneguda la connexió d'ETA amb certs elements del nacionalisme galleg en els darrers temps del franquisme).

D'altra banda, aquesta girada en els processos autonòmics —el famós "frenazo al carnaval de las autonomías"— pren el seu significat complet si l'analitzem en el context del bloqueig polític a què es vol sotmetre el procés d'"apertura" i eixamplament de les llibertats que es va iniciar a l'Estat espanyol com a conseqüència de la desaparició política del règim anterior.

Es evident que el procés reformista iniciat els anys 74/75 en dues etapes (Arias - Suárez), i amb l'anuència del gran capital, ha arribat, ja fa temps, als límits per als quals fou concebut.

La Constitució de l'any 78 va enquadrar el futur socioeconòmic i polític de l'Estat espanyol confirmant, d'una banda, el trencament amb l'antic règim dictatorial i salvaguardant, per l'altra, tant l'estructura interna d'aquest estat (estat regional a l'enfront d'un estat confederal o, àdhuc, federal) com les bases socioeconòmiques sobre les quals es recolzava (l'economia de mercat).

En aquest mateix context, la sortida de la crisi econòmica (sense modificar substancialment el sistema), el control dels processos autonòmics a què abans ens referíem, l'establiment d'unes relacions laborals adequades als interessos del capi-

tal (Estatut dels Treballadors) i la integració de l'Estat dins els organismes internacionals del sistema (C.E.E. i O.T.A.N.) poden ésser considerats com els elements culminants d'aquesta operació reformista encara no acabada.

Evidentment la pressió de les forces polítiques i socials més progressistes —i en aquest sentit, és clar el paper que ha de jugar l'esquerra nacionalista de tot l'Estat— pot introduir elements deformadors del procés abans exposat.

En el cas de les Illes, per exemple, hem de saludar amb gran satisfacció la unitat aconseguida per part de totes les forces polítiques presents al Consell entorn a la qüestió de l'article 161.

Tenint en compte que una passa enere per part de qualsevol dels partits més majoritaris podria menar-nos irremissiblement a la via constitucional prevista a l'article 143, és evident que, pel que fa a aquest tema, la tasca fonamental del PSM és forçar una dinàmica política —i la moció presentada recentment al CGI anava en aquest sentit— que faci pràcticament irreversible el procés.

Això no obstant, determinats elements que en aquests moments caracteritzen la vida política a l'Estat no deixen de resultar força preocupants.

Especialment els pactes UGT - CEOE (que han tenguut un fort reflex a la discussió de l'Estatut dels Treballadors) i la "mise au point" interna del PSOE en el seu congrés extraordinari, fan sospitar en el rellançament d'una política de consens (a penes interromput "en aquest cas" pel període electoral) que podria culminar, segons determinades informacions, en un pacte governamental i, per tant, municipal, a la pròxima primavera.

Es evident que la unificació de les dues grans forces polítiques de l'Estat entorn d'una política que, per força, hauria de ser eminentment conservadora, afavoriria gens ni mica cap intent de dinamització política i aprofundiment de les llibertats tant pel que fa al conjunt de l'Estat com a qualsevol de les nacionalitats que el componen.

Cap a la creació d'un comitè anti-antrada d'Espanya a la OTAN

Per iniciativa del Partit Socialista de Mallorca, va tenir lloc al seu local del carrer del Temple de Ciutat el passat dia 26 de Novembre una reunió amb els Partits Polítics PCIB, MCI, PTI, FSB - PSOE i el Partit Socialista de Menorca com a observador, amb el següent ordre del dia:

1) Postura dels diferents Partits entorn a la OTAN i els tractats de defensa hispano-USA.

2) Possibilitats de crear una comissió interpartits, a la qual es podrien afegir, eventualment, altres organitzacions o persones independents, de cara a la investigació de les conseqüències que podria dur per les Illes la entrada a la OTAN o, en general, la seva militarització.

Aquesta Comissió, en el seu moment, podrien convertir-se en un instrument de

concienciació i coordinació d'esforços de cara a una possible campanya entorn als temes abans esmentats.

El terme de la reunió s'acorda convocar per el proper dia 7 de Desembre a les 19.30 al local de l'O.C.B. a totes les Entitats Culturals, Partits Polítics, Associacions de Veïnats, Centrals Sindicals i demés ens interessats, a una reunió per la creació d'un Comitè Anti - entrada d'Espanya a la OTAN. En aquesta reunió, entre altres es tractaran els següents temes: Punt del Manifest, Creació Comissió Redactora del Manifest, Forma de Financament i Creació de la Comissió Permanent.

REDACCIÓ.

Un projecte de lleí de divorci feminista i popular

Malgrat que el Moviment Feminista és ben conscient que el divorci no és cap solució a l'opressió que pateix avui la dona dins la família patriarcal, en aquests moments considerem que és necessari donar una sortida a totes les dones i homes que no desiguen continuar les seves relacions matrimonials.

Per aquesta raó, la Coordinadora Estatal d'Organitzacions Feministes ha elaborat un Projecte de Llei de Divorci que parteix d'una premissa fonamental: la consideració de la situació de total desigualtat de la dona enfront de l'home.

Aquesta premissa, que en principi sembla evident i elemental per a qualsevol persona o partit d'esquerra, no s'ha reflectit a cap dels Projectes de Llei de Divorci presentats fins aleshores: ni el PSOE ni el PCE l'han recollida dins els respectius projectes. Segons es desprèn d'aquests, la dona i l'home arriben al matrimoni en una situació de total igualtat. Ens fan creure que homes i dones han rebut la mateixa educació, la mateixa preparació professional, les mateixes oportunitats de cara a aconseguir un lloc de feina... Ens fan creure que les dones no deixen de treballar quan arriben els fills perquè així ho imposa l'estructura social capitalista-masclista (no són admeses al treball, no hi ha guarderies suficients i gratuïtes, etc.).

El Projecte de Llei de Divorci de la Coordinadora Estatal d'Organitzacions Feministes recull aquesta premissa i la reflecteix en quatre punts bàsics:

1.- Que el divorci es concedeixi sense necessitat de presentar causes. Per tant, n'hi haurà prou amb el mutu acord o amb la decisió d'un dels cònjuges. La presentació de causes significa la consideració del matrimoni com a un gran bé que s'ha de defensar. I això no és cert. El matrimoni, ara per ara, no és un bé, sinó una opressió, sobretot per a la dona: quan una dona es casa deixa d'ésser ella mateixa i passa a ésser propietat de l'home.

2.- El dret de tota dona divorciada sense feina a rebre un subsidi d'atur per part de l'Estat, i una preparació professional perquè pugui arribar a un lloc de treball.

Aquest punt contempla el fet que quan una dona arriba al matrimoni deixa la seva feina, els seus estudis, etc. A diferència de l'home, durant els anys de matrimoni no s'ha promocionat professionalment, sinó que de cada vegada li és més difícil trobar una feina. A més, és el reconeixement del fet que la dona ha estat treballant durant tots els anys del seu matrimoni. Amb les mestresses de casa, l'Estat s'estalvia guarderies gratuïtes, menjadors socials, hospitals, etc).

En segon lloc, aquest subsidi possibilitaria el divorci a les classes populars. És realment increïble que partits que s'auto-denominen socialistes i comunists no contemplin aquest punt dins els seus projectes, ja que, ara per ara, és l'única manera de fer que el divorci no sigui només un dret de les classes acomodades, sinó un dret de totes i tots.

3.- Defensa del dret de la dona a conviure amb les filles i fills, si això ho desitja, ja que ha estat ella qui els ha parit i qui els ha vetllat malgrat que som conscients que això redueix la seva futura independència.

4.- Defensa del dret de les filles i fills, majors de 10 anys, a poder elegir amb quin dels cònjuges desitgen viure. Pel que fa a la conflictivitat que pugui originar aquest punt, dins el projecte també es preveu la creació d'equips de psicòlegs i psiquiatres d'infants.

Només una Llei que contempli aquests punts bàsics defensarà les dones de la situació d'opressió i desigualtat en què ara ens trobem.

Margalida Reus
Membre del G.A.D. (Grup per a l'Alliberament de la Dona)

L'autonomia, llunyana

per Llorenç Capellà

Malgrat que tots els polítics ho neguin, la consecució per part de Les Illes Balears d'una autonomia equiparable a la de Catalunya o a la d'Euzkadi, és impensable. Els polítics espanyols han dit que no i, per tant, és d'esperar que els nostres parlamentaris torçaran el coll davant l'abís. Una vegada més, estam a punt de deixar passar el tren de la història per davant els nostres nasos, sense intentar pujar-hi. Hi estam acostumats. Ens agrada l'engany. Ja ho sabem: tindrem estatut, però poc a poc, sense massa pressa, perquè podríem travessar i caure. Els cacs diuen el mateix als seus subordinats, i l'Església panxa-contenta, també. Res de revoltes, treballant i treballant podreu tenir motociqueta. Res de revoltes, perquè el mans de cor i de sang tindrà guanyat el regne de Cel. Ens volem repetir la cançoneta eterna i in-cabable, l'Estatut vindrà... Galicia ja el té i els galles han omplert el poal del fens amb la seva lletra. Veurem com respondran els andalusos. Ignor com respondran els il·lencs. Imagina que malament. Alcanço, ara per ara, el nostre poble comença a sentir-se cansat d'un procés pre-autonòmic llarg com una quaresma i del qual no se'n sent gens ni mica partícip. La reivindicació autonòmica que qual·l·la en la manifestació d'aquell vint-i-nou d'octubre, és aigua passada. Possiblement a partir d'aquell dia començà el poble a ser alliat com a protagonista de l'autonomia. Fora manifestacions reivindicatives. Fora una informació coherent i clara d'allò que entén cada partit per autonomia. Ignor quin polític centrista va manifestar que la gent havia elegit uns parlamentaris i que ells s'encarregarien de portar-nos l'Estatut. Sobrava la gent al carrer, doncs. Sobrava la calor del poble. Veurem ara com se les enginyen els parlamentaris per complir el que prometeren. El cert és, però, que estan fentats de pena i mans al poder espanyol. No vull fer referència al pacte Suñer-González-Carrillo sobre l'atop a les autonomies, perquè potser encara estam mancats d'informació àmplia sobre els punts concrets de l'acord, tot i que és evident que a cap dels tres, Les Illes Balears no els produïen cap malson. Quan parl de fermalls, em refereix a la manca de suport al futur projecte d'Estatut que poden ofe-

rir els nostres parlamentaris al poder espanyol. Ningú no regala duros a quatre pesetes i els governs espanyols, tant els d'ara com els de la República, han demostrat amb la seva actuació que sols volen cedir a les comunitats autònomes, aquella dreta que li arrabassen. Parlant clar s'entén la gent. Si Euzkadi ha espilat un estatut, és perquè hi ha una història de sang que avala els seus drets. Si Catalunya ha aconseguit que es respectés mínimament l'Estatut de Sar, és perquè el govern espanyol sap que le sustenta un poble decidit a sobreviure. Si el govern espanyol els estrangula els seus drets nacionals, la democràcia suarista se queda amb els ales retallades. Ni bases ni catalans reparteixen confita, quan se'n acaba la paciència. En canvi els galles...? Home, Carrillo, que comença a estar esperitat com Santa Teresa, es fa un embolic amb la CIA i ETA i assegura que ben igual surt un grup armat per terres gallegues amb el suport dels capitalistes americans, envasadors de tonyina. I potser. És una possibilitat, perquè els pobles solen mossegar com les rates quan se senten perduts. A la llarga, la preocupació que sent Carrillo per Galicia, la podrà fer extensiva a Les Illes Balears. El desencant genera molta indiferència i una petita embossa d'odi. I aquest odi un dia es fa massa i esclata a paparrus. Tal volta mai no sigui el cas de Galicia ni de Les Illes Balears, però és el cas d'Euzkadi. És el cas, lluny de les nostres fronteres estatals, d'Irlanda. La violència de guant blanc genera, a la llarga, rierols de sang. Tant de bo els nostres parlamentaris s'apiguessin a assumir la responsabilitat de defensar fermament un estatut digne per a la nostra terra. Els galles no han sabut defensar el seu, malgrat l'escatisme que ara han mogut. El temps ens dirà si han encertat o no amb la seva actitud. Sigui com sigui, la nova formació de l'Estat espanyol —sigui centralitzada o federada— i l'afany independentista d'algunes nacionalitats, necessita una dosi de comprensió i de grandesa d'esperit, que possiblement no tenen la majoria de polítics que tallen i cusen. Tallen el passat, naturalment, perquè és millor no recordar-lo. I cusen el futur amb un fil d'un imperceptible color blau.

La ruleta russa

Un ample, fort i profund calfred va recórrer-me el cos quan vaig fer la primera lectura de l'article del company J.J. Cano sobre la situació estratègica de Mallorca i el seu perill, que se publica en aquest mateix número. Esgarriat pel text, i per la meua ignorància, aquesta ignorància de no veure les coses, aquest home cec d'ull i cervell, esgarriat deiem pel cúmul de perills que sofreix la nostra "innoculada" illa. Quan hom pensa en tots aquests presumptes misils que ens apunten no pot fer més que imaginar-se una escena dramàtica en què el personatge central és un mallorquí jugant a la ruleta russa. La desgràcia forta —dic forta perquè ara ja ho és desgràcia— vendrà el dia en que enlloc de sentir el "click" del gatet sentiguem l'explosió de tots els cervells dels mallorquins, així com tots aquests quarts que ens hem maldat a canvi de l'especulació.

Por, la verdadera por em recorre el cosiles venes de l'ull cec que me llacimeja, quan sent la veu de les bases i de l'OTAN apropiant-se cap el Mediterrani, perillosament aprop de les nostres barques de bou, els nostres llauts, la nostra pell marinera, curtidra, la brisa, tots els vents del món... tots els vents als qui donen la cara els homes i dones que estimen Mallorca i li reclamen llibertat.

Il·luminació pública per a tots

L'ornamentació de Nadal l'any passat costà a l'ajuntament de Ciutat 1.783.453 pessetes, mentre que als comerciants dels carrers Colón, Travessia Comercial, Sindicat, Jaume II i III, Boheria, Velázquez, Sant Miquel, St. Domingo, Constitució, Born i Cort, els va costar 763.200 pessetes, essent-ne ells sens dubte els principals beneficiats.

Les principals despeses foren les següents: 1.314.496.- pta. de lloguer de les garlandes ("guirlandes") a "Iluminaciones AL-CER"; 170.028.- pta. a Eléctrica Ribas; 151.081 a Eléctrica Mallorca; 165.925 pta. d'horas extra de la brigada municipal; 90.000.- pta. de transport des de Puigcerdà, de l'arbre, un avet, que es posà a Cort; 234.000 pta. dels 36 arbres per a col·locar a barrades (Molta ni tant sols s'utilitzaven).

A diverses barrades es posaven les garlandes i bombetes de l'ajuntament més senzilla, com és pot suposar, que les que es col·loquen en els centres comercials.

Fa temps proposarem a la comissió municipal de Vies i Obres, la qual presideix com a regidor del PSM, una anàlisi profunda d'aquest fet i en treguérem les conclusions pertinents.

Jutjarem injust enllumenar de forma sumptuària uns determinats carrers, mentre hi ha una gran manca de punts de llum a molts altres carrers de Ciutat. És hora de començar a lluitar contra les discriminacions de tota casta.

Per altra banda, malgrat sentimamentalment molta de ciutadans desitgen veure una profusió de llumets per a

"Jutjarem injust enllumenar de forma sumptuària uns determinats carrers, mentre hi ha una gran manca de punts de llum a molts altres".

Nadal, és ben cert que un ciutadà mínimament honrat no permet llumets on ja en sobren mentre no se'n puguin posar on no n'hi ha cap. Això per dos motius fonamentals: per justícia i per necessitat de restricció energètica, començant per on no és necessari tant de llum.

Les decisions que hem preses arrel d'aquesta anàlisi són les següents:

A) Un milió i mig del que aportava l'ajuntament per il·luminar sumptuàriament cert carrers de Ciutat, ha servit per adquirir 200 nous punts de llum per a posar-los on és més necessari a Ciutat. Per a detectar-ho, les entitats ciutadanes han fet les oportunes propostes en col·laboració amb els serveis tècnics de l'ajuntament.

B) L'ajuntament no des-

truirà cap arbre per a l'ornamentació nadalenca. Creim que amb la manca d'arbres que patim a Ciutat no ens podem permetre el luxe de destruir-ne més indiscriminadament. L'ajuntament ha de donar exemple en la defensa de la natura.

C) En defensa de noves fonts d'energia es farà un gest al balcó de la Casa Consistorial: un gran cartell amb un "BONES FESTES A TOTS" il·luminat amb energia solar o eòlica.

Sabem que això només és un gest. Dos-cents nous punts de llum no són res. Per una bona il·luminació de tot el terme municipal de Ciutat, farien falta uns 800 milions de pessetes. Però una bona gestió municipal també està feta de petites coses que afavoresquin les

capes populars que han estat les més oblidades.

Nosaltres partim d'aquesta base: per al poble amb el poble. Per això, tant si hem de programar treballs comunitaris, com conservació de zones verdes, tant si hem d'escollir llocs per a nous punts de llum, com si hem de programar el treball de les brigades; tant a l'hora d'utilitzar el presupost de Vies i Obres, com a l'hora de decidir si és millor posar primer bancs o jocs infantils a les zones verdes, sempre creim que és bàsic, i així ho fem, consultar els afectats i les entitats ciutadanes, informar de tot el que fem. Només així es pot anar construint una alternativa popular.

Jaume Obrador

"Curial Edicions Catalanes
us anuncia una
novetat important:

La primera enciclopèdia
manual en llengua
catalana"

La cultura al llarg de l'any

per: Josep Maria LLOMPART

Amb les urgències acostumades, em demanen que faci un balanç de la vida cultural a les Illes, si més no a Mallorca. No és gens fàcil establir la valoració d'uns fets, d'unes activitats que han anat surant damunt el buit de l'atonia, de la desmobilització, àdhuc del passotisme. S'han fet, evidentment, coses. I coses positives. Potser és només en el nivell de la cultura que se n'han fetes, de coses.

Cal assenyalar primerament, en l'ordre legislatiu, la promulgació del famós, esperat, mal anomenat "decret de bilingüisme", i de l'ordre ministerial que el desenvolupa. Dues disposicions migrades, cauteloses, esquivadíssimes, però que de fet, en la conjuntura actual, toquen sobre, i que, ens agradin o no, poden esdevenir la clau necessària per a la normalització de la nostra llengua i la nostra cultura. Comparau-les, si no, amb les pures desgràcies que, per aquest caire, han caigut damunt el País Valencià.

El que importa és que aquestes disposicions no siguin paper banyat, que no esdevinguin un pur tranquil·litzador de consciències sense cap més abast. I això ha d'esser el resultat d'una lluita constant de tots. En el procés cap a la nostra autonomia hauríem de seguir en tot moment i en qualsevol avinentesa aquesta norma: omplir de contingut fins al màxim tots aquells marcs legals que ens donin, per estrets que siguin. Fer-los cruir de per tots cantons. Només així es veuran obligats a eixamplar-los.

Una altra fita que, amb totes les re-

serve, podríem qualificar de modernament memorable, ha estat la celebració a Mallorca de les Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra. Diuen els del Secretariat Permanent que aquestes festes han

estat les més brillants de totes les que fins ara s'han celebrat. No ho sé. Algú em va demanar si creia que serien realment populars o només "per als de sempre". Vaig contestar que sospitava que, dissortadament,

serien "per als de sempre". Al final vaig haver de rectificar: potser no havien estat encara autènticament populars, però tampoc no havien estat exclusivament per als de sempre. La gentada que omplia el convent dels dominics de Manacor i cantava a peu dret "La Balanguera", la gernació, majoritàriament jove, que estibava la sala d'actes de Sant Francesc amb motiu del recital de Maria del Mar, de Biel Majoral i del grup de l'amo En Biel Caragol —una gernació que protestava sorollosament quan un despistat posava en tela de judici la identitat de la nostra llengua—, signifiquen alguna cosa. Poc o molt, però alguna cosa.

Durant l'any s'han publicat —és clar— un grapat de llibres. A tots els nivells i per a tots els gustos. No és ara el moment de comentar-los. Cal assenyalar, en tot cas, l'aparició d'algunes publicacions destinades a l'ensenyament de la nostra llengua i cultura. N'hi ha de satisfactòries, n'hi d'altres que no ho són tant. Vet aquí un front en el qual, d'ara endavant, haurem de lluitar fort i amb seny.

I, finalment, taules rodones, xerrades, col·loquis. Autonomia i nacionalisme. Sobretot a la part forana. Estic convençut que la part forana és l'arrel profunda d'on ha de brollar la soca mestra del país. Fa poques setmanes vaig esser a Inca. El públic omplia completament la Quàtera. Un públic atent, interessat, fins i tot entusiasta. La mitjana d'edat devia esser d'una vintena d'anys. Coses així ens mantenen l'esperança.

La celebració enquany a Mallorca de les Festes Pompeu Fabra no han estat exclusivament per "als de sempre".

Festa Popular al Rafal Vell

L'Associació de Veïnats del Rafal Vell va organitzar una setmana d'activitats dedicada als nins de la barriada dins la commemoració de "L'Any Internacional del Nin".

Hi hagué sessions de teatre, mímica, cinema, grups corals, esports (ciclo-cross, atletisme, etc) i obsequis a balquena.

Entre altres hi col·laboraren el Consell, Ajuntament de Ciutat i la "Caixa".

Els actes foren molt concorreguts.

El dret a cursar estudis nocturns

El dret a l'educació continua sense esser reconegut pràcticament pels poders que administren la nostra societat. Enguany més de 200 joves, molts d'ells treballadors, no han pogut cursar els seus estudis de BUP o de COU a causa de la falta de places per a estudis nocturns en els instituts de la nostra ciutat. Resoldre aquest problema hauria estat relativament senzill: existeixen edificis disponibles (Antoni Maura i Son Cotoner), llicenciats en atur que desitgen treball i un nombre considerable de ciutadans que volen augmentar el seu bagatge cultural mitjançant la realització d'un estudi sistemàtic i oficial. Idò, per quina raó no s'ha donat una resposta positiva al problema? Tal vegada per manca de possibilitats de pressupost? És evident que el cost d'uns cursos d'estudis nocturns hauria estat escàs: gairebé és reduïda al cost del professorat. Per ventura l'administració, o sigui la UCD, creu que aquells que s'han de guanyar el pa durant una jornada laboral de vuit hores és millor que no s'obrin als horitzonts amplíssims de la cultura? Encara temen a la cultura com a mitjà d'adquisició d'una capacitat crítica i d'una consciència de ciutadania? O és que han de destinar el mínim pressupost que necessitarien aquests estudis nocturns a subvencionar alguna piscina climatitzada a qualche col·legi d'aquells que practiquen la "santa llibertat d'ensenyança"?

I quina ha estat l'actitud de les nostres autoritats da-

vant aquest problema? Segons l'escrit tramès per la comissió dels 200 joves sense plaça, la Delegada mostrà "incomprensió i indiferència" en un principi i més endavant manifestà "una rotunda negativa de voler intervenir per nosotres ante el ministerio". Certament, es mereix una altra medalla per la seva fidelitat incondicional a l'amo de Madrid. La senyora Delegada es dedica a complir les ordres i a executar les lleis però en cap dels casos a plantejar a l'administració central els problemes educatius de l'illa i a reclamar-ne una solució.

Enquant a la Conselleria d'Educació i Cultura pareix esser que no s'ha preocupat del problema. Encara no ha pres mostra de la Conselleria homònima del Principat de Catalunya, la qual en els recents conflictes que allà han tingut es convertí en portaveu enèrgic dels problemes escolars del seu país davant la sordesa de l'administració central. Per ventura la nostra Conselleria de Cultura no assumeix encapçalant la reivindicació d'uns drets educatius elementals perquè això significaria explicitar davant l'opinió pública la gestió antipopular que realitza el ministre del seu mateix partit?

Per acabar, manifestem la solidaritat del PSM amb les justes peticions d'aquells qui reclamen estudis nocturns.

Secretariat d'Ensenyament del PSM

Chaplin

llibreria

LLIBRERIA ESPECIALITZADA EN CINE,
FOTOGRAFIA I DISCOGRAFIA CINEMATOGRAFICA
FOTOS I CARTELLS
REVISTES I LLIBRES D'IMPORTACIÓ

Bartolomé Torres, 56. Telf. 277662
Ciutat de Mallorca

RÀDIO POPULAR DE MALLORCA

és popular i és de Mallorca

C. O. P. E.
MALLORCA

L'autogestió

El terme "autogestió" significa un sistema de relació, mitjançant el qual, cada membre de la societat sigui quina sigui la seva edat, situació o sexe, pot intervenir en tot el que l'afecta en condicions d'igualtat i sense que antecedents o privilegis de ningú puguin posar-li traves, és a dir, expressa en el sentit més general, l'autogovern de la col·lectivitat. Per tant, el socialisme autogestionari suposa d'una banda el rebuig de tota concepció burocràtica i centralitzada de la societat socialista; d'altra banda significa directament precisar els trets essencials d'un projecte de socialisme, suposa un model de societat socialista perfectament definit.

La consolidació de l'autogestió exigeix primer de tot la progressiva superació de la divisió capitalista del treball; en aquest moment una gran part de la creativitat i de la capacitat d'innovació per part dels treballadors es troben reprimides pels esquemes de decisió jeràrquica. L'autogestió no és realitzable dins el capitalisme, ja que són dos sistemes completament oposats; dins una societat on el poder pertany globalment al capital, és del tot impossible que els treballadors tinguin cap poder de decisió; ni tan sols en el que els afecta més directament. És la pràctica autogestionària el que permet canviar l'organització capitalista del treball, dins la qual la màquina determina els ritmes i els moviments de l'home; realitzar-se i dirigir la pròpia vida; deixar de ser un simple objecte que la societat modela, condiciona o refusa quan ja no el necessita.

En aquest procés revolucionari hi trobam dos aspectes fonamentals: en primer lloc, la lluita contra el capital, necessària i urgent, però al mateix temps no podem oblidar que dins una perspectiva d'autogestió en el socialisme els problemes de formació assoleixen un caràcter dominant; no entenem la formació com una transmissió en sentit únic d'"els que saben" vers "els que no saben"; l'educador no pot ser concebut com un instrument que desprèn "veritats" que s'han de creure i aprendre. Aquest tipus de formació, vigent ara mateix, no serveix més que per a fabricar guardes d'ovelles. L'autogestió, que implica una adquisició progressiva de responsabilitat per part de l'individu, té necessitat d'una autèntica revolució pedagògica. Cal que l'individu sigui conscient i es proclami "senyor de si mateix". No és qüestió de que més gent tenguí accés a la cultura, sinó de transformar el concepte de cultura, reservada a la minoria i que prepara per al concepte jeràrquic, imprescindible per a la perpetuació del sistema capitalista. L'autogestió suposa a primera passa, la desaparició de la divisió del treball en tasques de direcció i tasques d'execució; en treball manual i treball intel·lectual; i ja és ben clar que per a aconseguir-ho, el sistema educatiu ha de canviar radicalment.

No té manco importància que el dret de decidir sobre la pròpia vida per part de l'individu, el dret de decidir sobre la seva pròpia vida col·lectiva per part de qualsevol comunitat nacional. En l'àmbit polític, l'autodeterminació dels pobles suposa la primera de les manifestacions de l'autogestió de les nacionalitats com a tals; qualsevol casta de dominació d'un poble damunt un altre és incompatible amb un sistema autogestionari. En darrer lloc s'ha de tenir en compte que en aquest procés revolucionari cap al socialisme autogestionari la teoria només és una petita part, inútil sense una pràctica constant en tots els camps possibles. Així per exemple a un partit que es defineix com a socialista autogestionari, sens dubte l'estructura del partit ha de ser un reflex fidel de la futura societat socialista, és a dir funcionament "transparentment" democràtic, poder de decisió repartit equitativament i, per descomptat, total desaparició de la divisió entre militants dedicats a pensar i militants dedicats a executar el que altres han pensat per ells. Només així podem pensar que la paraula "autogestió" és alguna cosa més que un slogan electoral.

AJUDA A "MALLORCA SOCIALISTA"
L'UNICA REVISTA
DE L'ESQUERRA
MALLORQUINA

Política sanitària

El pressupost d'assistència sanitària de la Seguretat Social per a 1979 ha estat de 415.928 milions de pessetes. Quin significat té aquesta xifra? Doncs bé, representa el 3,02 per cent del producte interior brut de tot l'Estat Espanyol.

Si per una altra banda sabem que la mitja de despeses en el mateix sector, dels països de la Comunitat Econòmica Europea és del 9 per cent, dels seus productes interiors bruts. Tota una ens adonam que en l'Estat Espanyol les despeses amb assistència sanitària signifiquen una tercera part en importància que en els països de la C.E.E.

Per tant queda ben entès que la importància que dedica l'Estat al sector sanitari és petita i encara la considera excessiva si tenim en compte la política restrictiva que du a terme (congelació de plantilles; supressió de prestacions -pròtesi dentària, ulleres, aparells de sordera, etc...)

Ara bé, hi ha una circumstància que hem de posar de manifest i és que l'Estat Espanyol essent minoritari en l'aportació econòmica de la seguretat social (per a l'any 1980 serà del 8,3 per cent de tot el pressupost de la Seguretat Social) és l'administrador d'aquesta doblers. Mentre que les quotes del treballadors signifiquen més d'un 85 per cent.

Així doncs als treballadors, no sols no se'ns hi deixa intervenir (per arrodonar aquesta prohibició el govern d'UCD mitjançant decreta lleis del 25.8.78 i 16.9.78 va dificultar la participació dels treballadors en els òrgans de gestió de la Seguretat Social). Sinó que hem de pagar dues vegades un servei que és deficient. Quin sentit té pagar el 30 per cent del medicaments, quan ja se'ns ha descomptat la Seguretat Social del sou?

Parlant d'un servei deficient, ja que consideram insuficient el tipus de sanitat que es desenvolupa ja que només es fa assistència sanitària (principalment hospitalària i ambulatoria) mentre que el sector preventiu roman gairebé abandonat.

Nosaltres creim que si la contaminació de les aigües (badia de Ciutat) produeix infeccions, no es tracta de demanar hospitals a prop per tractar-la, sinó de controlar aquestes aigües i que la població sapiga quin grau de contaminació existeix; no es tracta només de curar malalties sinó de lluitar per crear i controlar entre tots les condicions que generin salut.

Raimon

Llibres d'interès actual:

EL SISTEMA URBANO DE MALLORCA

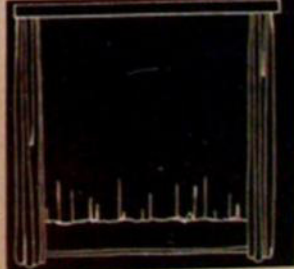

Alberto Quintana Peña

MAMÍFERS BALEARS

CANÇONER POPULAR DE MALLORCA

Distribució: LLIBRES MALLORCA. Fortuny, 5. Palma
Són publicacions de L'EDITORIAL MOLL

CATALUNYA

Manuel de Pedrolo: "El Parlament de Catalunya podria tenir una majoria castellanoparlant"

Manuel de Pedrolo és prou conegut com a escriptor: la seva producció —molt prolífica— abarca l'assaig (escriu a diaris i revistes), el teatre, poesia, traduccions i sobre tot la novel·la. (Enguany li ha estat concedit el "premi d'honor de les lletres catalanes"). Pedrolo representa a més una consciència cívica —i com a tal, crítica— de la situació actual als Països Catalans. I és per aquí que hem iniciat la nostra entrevista.

MS.— Arran del document publicat a la revista literària "Els Marges" (No. 15), on es fa un crit d'alerta sobre la situació greu de la llengua catalana, què en penseu vos?

R.— El document no l'he llegit encara, el conec per la premsa, però és correcte: estem en franca davallada, som una llengua subordinada. El problema és que no sabem reaccionar amb l'energia suficient davant la indefensió de la nostra llengua: no sabem fer valdre l'idioma enfront el predomini del castellà. Només tenim consciència una minoria; però és tot el poble el que ha de recuperar, en tots sentits, la identitat perduda amb el franquisme.

MS.— Paral·lelament, com veieu la situació de la narrativa catalana?

R.— No està malament del tot; ara bé, hi ha un petit però: fa estona que no surt gent nova; per sota dels 30 anys sembla que no ha sortit ningú prou interessant. Es pot tractar d'un hiatus; l'important és que sota el franquisme hi ha hagut una voluntat de recuperar una llengua i una cultura.

MS.— I en aquesta narrativa, ¿quina ha estat l'aportació de l'escola mallorquina?

R.— Ha estat interessant per si mateixa; ara bé, ho és sobre tot des del punt de vista dels països catalans: aquí semblava que tot el que valia era centralitzat a Barcelona —i ja no dic a Catalunya—, i per tant ha contribuït a donar una idea de conjunt.

MS.— ¿Quina hauria d'es-

ser la política cultural dels òrgans autonòmics i preautonòmics de cada un dels Països Catalans?

R.— Quan siguin autònoms, és clar, hauran de fer tot el possible per a atansar els diversos Països Catalans, per a donar de cara enfora la idea d'un sol bloc, d'un sol poble. És en el camp cultural on resulta més fàcil fer una política unitària, de col·laboració, malgrat la prohibició constitucional de federar-nos.

MS.— Quina ha d'esser l'actitud política de l'escriptor?

R.— L'escriptor és un ciutadà, i com a tal té dret

a participar en la política activa. Ara bé, dins un partit és, potser, massa individualista; la seva funció de crítica l'hauria de dur des del marge, això sí, però defensant fins al final les posicions que ell creu justes.

MS.— Pedrolo és pessimista respecte al moment polític actual. Li demanem per la possible presentació dels dos PSA (Andalusia i Aragó) al Parlament de Catalunya.

R.— Existeix un perill imminent: el Parlament podria tenir una majoria castellanoparlant. El problema és que Catalunya no és cul-

pable de que els immigrants hagin deixat la seva terra; se'ls ha d'explicar que si actuen d'una forma genocida, sobre la cultura catalana, fan una jugada imperialista. D'altra banda, els partits socialistes s'ho diuen però no ho són, els comunistes no tenen res de revolucionari. Volen reformar allò que existeix; es conformen amb un capitalisme, amb una millor distribució dels beneficis; però sense alliberar l'obrer. No tenen un projecte socialista: són socialdemòcrates. Les maniobres es poden fer si no s'obliga el projecte; però avui dia, l'esquerra catalana

canvia el seu objectiu a cada canvi de la situació. Fa una política possibilista; no creu en els Països Catalans, i es defensa contra l'independentisme: és centralista, regionalista, tan regionalista com en Cambó. Està aliada amb uns partits estatals tan centralistes com en Suárez, sota la capa d'un internacionalisme mal entès.

MS.— Hem continuat parlant del desencís de la gent, i de la falta de capacitat d'estimular un poble al que s'ha intentat dividir secularment.

Agrupació del P.S.M.
a Barcelona

EIVISSA

L'Institut d'Estudis Eivissencs

Esperanca Bonet

Pensant en que si arribava el decret de bilingüisme no hi havia material per treballar especialment en allò que corresponia a les característiques de les ILLES d'EIVISSA i FORMENTERA, l'INSTITUT D'ESTUDIS EIVISSENSCS va encarregar a diferents grups professionals una sèrie de treballs per poder entregar a les escoles un material per començar a treballar des de la perspectiva que tots considerem necessària, perquè no només el decret de bilingüisme sigui qualque cosa, que hagi sortit amb el BOE, sinó també que es dugui a terme, que ja és lo més difícil.

Per aquest motiu també va fer-se el V CURS EIVISSENSCS DE CULTURA, enguany dedicat precisament al problema de l'aplicació efectiva del citat decret. El primer dia va esser inaugurat amb un parlament de J. Ma. Llompart que va donar com ens té acostumats una lliçó magistral respecte al fet cultural que ens identifica a tots com a part dels PAÏSOS CATALANS.

En aquest acte va haver-hi també la presència de COSME VIDAL, president del Consell Insular i del Delegat de Cultura.

En les paraules que varen pronunciar després tant un com l'altre varen remarcar el fet de la nostra cultura catalana i la necessària tasca de poder arribar a la normalització ofe-

rint a L'IEE, l'ajuda que li fos necessària.

Ara bé una cosa són els fets i l'altra les realitats que tenim el Delegat, el cert és que realment representa el CENTRALISME, i mai podem esperar que desde allí ajudin a lo que hi han estat sempre en contra, un exponent és la carta oberta que l'IEE ha cregut convenient fer pública on queda

clar que mai es pot esperar que s'ajudi a lo que durant tants anys hi han estat en contra i combatin.

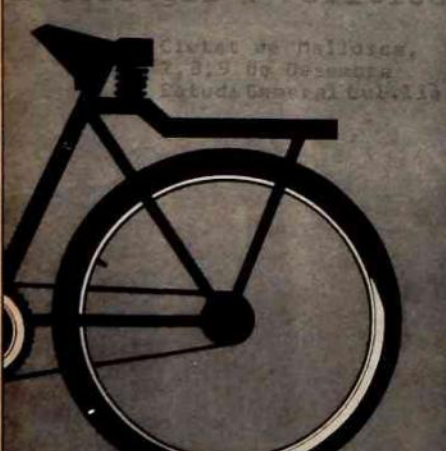
En aquest moment però com ha fet sempre durant els anys passats indubtablement potser més difícil, l'IEE, tant en la carta oberta, com en les resolucions del V CURS EIVISSENSCS DE CULTURA, creim que ha deixat clar que el camí segueix sent-se, i potser ara

més que mai amb la necessitat d'unes postures clares davant les bones paraules que es van dient.

De moment a Eivissa és l'IEE que segueix amb el camí començat i a Formentera hi tenim l'OBRA CULTURAL, que també està realitzant una tasca vertaderament molt important per aconseguir encara la flama de la nostra cultura.

Sagonsse Jornades
d'Ecologia i Política

Ciutat de Mallorca,
2, 3, 4 de Desembre
Estudi General del 113

CESE

ALBE

Centre de Estudios
Sagonsse

Grup Ramon d'Ecologia
i Defensa de la Naturalesa

Asociación de Guías
en Ciencias Biológicas

Restaurant

Sa Font

AUTÈNTICA CUINA MALLORQUINA
PEIX I MARISC FRESC
CARN DEL PAÍS

Carrer de Manacor (Héroes de Manacor), 13
tel. 46 40 69 CIUTAT DE MALLORCA

JOAN FUSTER: Al País Valencià ja existeixen sectors molt conscienciats

Del nostre col·laborador al País Valencià, Antoni Ortega, transcrivim una entrevista amb en Joan Fuster, conegut de tots.

La gent diu que "Nosaltres els valencians" fou la peça clau per a la formació de la nova personalitat valenciana. ¿Crec que això és cert?

—Contestar d'una forma afirmativa rotunda, podria ser un poc de vanitat personal; jo crec que per a la formació de la present etapa de reconstrucció nacional, han intervingut, no solament "Nosaltres els valencians" sinó també altres factors, llibres no el meu. Per altra part, estic content, i ho puc dir, que des de l'any 62 en què va aparèixer ha estat reeditant-se contínuament, i en les tres darreres anys se n'han fet tres edicions, i això és bon senyal —segons com es miri—, vull dir que el llibre encara es llegeix i és vàlid.

—¿Crec que a 1979 existeix realment una consciència nacional al País Valencià?

—No n'hi ha prou, és a dir, hi ha més gent conscienciada que mai —probablement— però no n'hi ha prou perquè qualsevol moviment reivindicatiu que s'emprenghi tingui una mínima consistència. Existeixen alguns sectors molt conscienciats. Fa deu anys era impensable que es pogués omplir la plaça de bou en un acte de les característiques habituals dels aplaques i ara sí, però això no significa que en siguem prou. I crec que una de les faltes de la situació política general al País Valencià és

que el poble no respon com ho hauria de fer.

—Tu has escrit a un dels teus llibres que "dir-nos valencians és la nostra forma de dir-nos catalans". ¿És això només una frase o va més lluny dels nostres orígens?

—És una frase d'aquelles que surten uns cops sí i altres no quan escrius i que aquesta va sortir redona. En realitat va dirigida a una cosa molt concreta: als valencians quan els parlen de Països Catalans, etc., s'imaginen que ser català o catalanista significa ballar sardanes o qualsevol cosa estranya, quan el problema és molt diferent, i ser valencià com a ho ha de ser és ja ser català, a diferència d'aquells altres que dirien catalanistes en el sentit estricto de la paraula.

—¿Crec que en el temps de funcionament del Consell, aquest ha treballat per a la recuperació de la personalitat valenciana, i crec que la figura del president Albinyana ha contribuït en aquesta reconstrucció?

—Crec que el Consell no ha contribuït massa a res —per desgràcia—. Hem de tenir en compte que han existit dos Consells; el primer encara va fer qualsevol cosa; tenia unes conselleries en mans d'UCD i altres amb els partits parlamentaris d'esquerres, que tenien unes idees clares sobre el País i ajudaven a mesura de les seves facultats, que en tenien ben poques —quasi

cap— i amb el pressupost, que també fou ben migirat, es va aconseguir fer algunes coses. Però en general no n'hi hagué prou. El segon Consell —que és l'actual com a conseqüència de les permutes i combinacions electorals té un president socialista, però que la majoria és d'UCD, i que totes les conselleries són en mans d'UCD. Aquests senyors, no és que no hagin fet res, sinó que no tenen la més puta intenció de fer, és a dir que se'n foten del País; l'únic que veuen com a partit polític, és el Consell com a plataforma de poder local, i l'han d'ocupar, però res més. La figura del president Albinyana és contradictòria, que des del primer moment mira sobre una meta concreta, temptejant la qüestió. Jo no sé si en principi tenia les idees molt clares, però pareix, que segons ha anat avançant el temps se li han aclarit i ha fet coses que hauria d'haver fet molt abans, com és la decisió de la bandera... que les ha fet al final del seu mandat del primer Consell quan ja s'havia complicat més la cosa al carrer, però de totes formes s'ha de tenir en compte que la darrera etapa, els darrers mesos del seu mandat ha viatjat de poble a poble intentant aconseguir que els ajuntaments demanassin l'autonomia —això sempre és estimable— si partim de la base que això de l'autonomia està bé.

—¿A què creus que és deguda la demora en la implantació del decret de bilingüisme?

—En primer lloc el decret de bilingüisme és un

poc ambigu i sense un plantejament clar de la qüestió, no tan sols per la denominació de l'idioma —català o valencià— sinó també per altres factors, i no té la precisió que tenen altres decrets que s'han donat a les etapes preautonòmiques d'altres països de l'Estat espanyol. Però a part d'això, el decret podria tenir una utilitat o altra segons la persona que l'instrumenti. Aleshores, el decret en la seva vaguetat podria ser aprofitable si estigués en mans d'una gent que tingués les idees clares i volgués realment salvar la llengua del País. Però com és en mans d'una gent que se'n fot i que no té la més puta idea de la manobra, llavors crec que el decret de bilingüisme és com si no existís i serà perjudicial.

—¿Quines conseqüències tendrà la proliferació de gramàtiques valencianes que estan apareixent darrerament amb el consentiment de la direcció valenciana?

—Unes conseqüències com a mínim confuses, però com que són contradictòries, unes parlen del pare Fullana, altres són totalment diferents, aquesta mateixa pluralitat i confusió nisme les condemna automàticament al fracàs i per altra part el sector més fidel és el que recull les normes de l'Institut, és a dir la gramàtica normativa.

—¿Per què article creu que es decidirà l'autonomia del País Valencià? ¿Pel 148 o pel 151?

—No ho sé, però és una cosa que no m'importa massa. Veig molt difícil, com estan les circumstàncies que al PV es pugui aconseguir el

Joan Fuster i Ortells. Nat a Sueca 1922. Escriutor. Llicenciat en Dret per la Universitat de València. Va exercir l'advocacia durant alguns anys, però després dedicant-se plenament a escriure. Ha col·laborat en "Levante", de València. En l'actualitat ho fa assíduament en diverses publicacions periòdiques de Barcelona i Madrid: "La Vanguardia", "Tele-Expres", "Informaciones" i "Serra d'Or". Començà fent poesia, però la seva activitat fonamental és l'assaig, essent en aquest camp un dels noms cims dels Països Catalans. Ha tractat, amb la seva habitual agudesa i profunditat, diverses qüestions valencianes, de manera decisiva, en la seva obra: "Qüestió de noms", "Poemes moriscos i capellans", "Literatura catalana contemporània". Són algunes de les obres que caldrà destacar de la seva producció. Però potser la que més ha incidit en el despertar de la nostra consciència de poble, sota "Nosaltres els valencians", primera reflexió sobre el conjunt de les realitats històriques, socials, polítiques i culturals que constitueixen el País Valencià. Per aquest llibre se li va concedir la 3a. Lletre d'Or de les lletres catalanes en 1962—.

mínim de vots que la constitució reclama perquè en un referèndum s'arribi a l'autonomia plena per la via de l'article 151. Però els partits s'han decidit per aquest

i no sé si el poble hi respondrà, ja ho veurem. De totes formes, aquestes coses de l'autonomia les veig molt confuses mentre la situació segueixi com ara.

MENORCA

Vaig conèixer, a Maó, d'on som i on visc; una dama de les Conferències de Sant Vicent de Paul —i no és cap conya i en tenc testimoni— que tenia per a ús propi una curiosa jacularia: Al Senyor, si heu d'enviar desgràcies feis-ho als pobres, que ja hi estan acostumatats!

Si s'han d'enviar desgràcies autonòmiques, sembla ser que les podem rebre els menorquins. Almanco de bufes —de l'esquerra i de la dreta— ja en tenim per fer-ne col·lecció.

Dia 12 de novembre de 1979 damunt ULTIMA HORA el Sr. Sebastià Vend ens dedica unes flors en el seu article "LA CUESTION MENORQUINA, OTRA VEZ". I altra vegada tenim la mostra palesa de la poca cura que hi ha a Mallorca, si és que algú intenta d'aproximar-se a la realitat humana de l'arxipèlag, el qual entre la burocràcia botifleria i la burgesia jacobina ha estat uniformat amb el pretès miratge d'un adjectiu: BALEAR. Estic parlant d'un fet històric passat i eixit entre 1715 i 1931.

Els termes acusatoris —potser involuntàriament acusatoris— del Sr. Vend no resolien res; "de no haber sido por la cuestión menorquina las islas podrían haber estado, hoy, en similitud de condiciones para al proceso autonómico, que Galicia. Si durante la República hubiera sido posible plebiscitar un estatuto, cosa que no llegó a ser a causa de las abiertas discrepancias entre Menorca y las otras islas, cuando menos habríamos evitado, hoy, el referéndum y podríamos estar negociando ya nuestro estatuto de autonomía". Tractant els assumptes històrics amb la frivolitat del Sr. Vend podríem afegir que si a les altres illes hagués passat com a Menorca, el 1935 ens hauríem estalviat la guerra civil! S'ha d'analitzar la qüestió amb més profunditat i veure quines eren les raons del 1932, quina mena d'estatut s'havia gestat, com s'havia gestat i qui era realment el seu gestor; no sigui que a la fi es cometi —per ignorància i per desobediència a la memòria de la vida— el mateix o consensuall error. Altament tractar una problemàtica política-social com si

La qüestió menorquina, ai las!

fos només una qüestió política-númerica és molt poc seriós. I talment és com acaba l'esmentat article: "El proyecto propuesto por los socialistas no reunirá, seguramente, todos los elementos que satisfagan a las islas menores, como tampoco pueden satisfacer las reivindicaciones de la Part Forana de Mallorca" i damunt aquesta inefable peanya segueix dient: "ahora bien, es un buen instrumento de trabajo para empezar a estudiar alternativas que deberán negociarse en un clima de absoluta comprensión". Aquesta flagrant contradicció m'obliga a acusar de qualsevol "cuestión menorquina" a una formulació autonòmica que, per enèsima vegada al llarg de la història, contempla des del clo de Ciutat una solució que en lloc d'estudiar la complexitat del conjunt humà de les illes i de cada illa, es recolza en la força numèrica. Cal fomentar un enteniment i intercanviar un coneixement molt més profund i realista.

I heus aquí que el 17 de novembre el Sr. Pere Tortella ens gratifica amb noves elucubracions damunt el DIARIO DE MALLORCA. "Orquesta de Cambra desafinada" i "veus que exhalen sofre cremat" —el concert autonòmic dels menorquins— interpreten el cant de la paritat que, segons el Sr. Tortella, "paritat vol dir que cent mil habitants de les illes de Menorca, Eivissa i Formentera pesin tant com els cinc-cents mil de Mallorca". No senyor. Paritat vol dir que el cap del pop, que és Ciutat de Mallorca, no pugui exercir sobre Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera l'opressió que encara exerceix com a gran capital (capital grossa) detentadora del gran capital (capital gros).

Més avall diu: "La paritat pot esser un ferment del caciquisme i els partits són interinsulars (7) i ells han d'esser els vehicles de la solidaritat del País. La seva reconstrucció passa per reafirmar el concepte supralleu". El Sr. Tortella oblidia que el caciquisme no és "privilegi" exclusiu de les "illes menors". I calies per calies no hi ha cas d'interinsularitzar els de Mallorca (si és que n'hi ha, és clar). El pro-

blemes de les illes no es resolten com si només fos una qüestió de noms (illes - País Balear - Província); cal repassar la història i la sociologia, i si a algun indret s'hi troba allò que només sembla veure's-hi al País Basc ("territoris històrics amb una tradició, configuració i contingut humà molt diferent") és precisament a les nostres illes. S'ha de viatjar una mica més, també. Finalment el Sr. Tortella conclou: "No oblidem que Mallorca sí pot esser autònoma per ella sola, i els seus vots bastarien per aprovar l'Estatut". És francament dolorós haver de llegir això. Només em resta dir que d'acord, que vengereu, però no convengereu.

Andreu Murillo Tuduri

LLIBRERIA TURMEDA

Subministres escolars i didàctics

C/. Bisbe Cabanellas, 7a

Tel. 270866

Endemés dels llibres escolars de l'Ensenyament PREESCOLAR - GENERAL BASICA - B.U.P. - COU i F.P. hi trobareu tot tipus de llibres de divulgació

Bretanya: una altra víctima de l'imperi francès

"Bretanya, ocupant sa península d'Armòrica, al nord-oest de l'estat francès, va ser independent fins al segle XVI. Integrada aquesta època a propies fins a esser convertida en una simple regió francesa. Es segle XIX, amb so despertar de ses nacionalitats un poc per tot Europa, Bretanya va perdre una mica sa seua amnèsia, i avui dia comença a prendre consciència de sa seua identitat com a poble.

Fanch Morvan, professor a l'universitat de Brest i dirigent de l'Unió Democràtica Bretona.

"Hi ha hagut un fet constant dins l'història de Bretanya d'encà que existeix: sa llengua, parlada pels bretons ininterrompudament des de sa seua ocupació d'Armòrica es segle VI, fugint de s'invasió anglo-saxona i irlandesa de Gran Bretanya. Actualment, es bretó és xerrat dins sa meitat oest de sa península; a sa meitat est, sa gent xerra un dialecte francès. Es contra sa llengua bretona que s'estat francès ha dirigit es seus cops més violents, ja que aquesta, com ses altres llengües de s'hexàgon, feia nòsa a s'ideologia francesa, que pretén que dins un país "lliure" no hi ha més que una llengua. Fa cent anys, parlaven bretó 1.300.000 persones; avui, el parlen devers 600.000 persones i n'hi ha poc més o manco 500.000 que l'entenen, però que no el xerren, d'una població total de més de 3.000.000. Però tots aquests són sobretot vells pagessos, es quals fins i tot en tenen tanta vergonya que xerren es francès a seus fills. Això no obstant, amb tot es moviment modern de reivindicació de sa pròpia cultura, de sa nova cançó bretona, etc, molts de joves

l'aprenen, encara que es troben amb moltes de dificultats, ja que es bretó és una llengua cèltica i no romànica com es francès. Hem d'esperar, idò, que malgrat es esforços de s'estat francès, sa llengua bretona subsistirà".

Es en Fanch Morvan, professor a s'universitat de Brest i dirigent de s'Unió Democràtica Bretona, que m'informa de sa situació cultural i política en es seu país. Ell va ser ponent a ses IV Jornades Internacionals des CIEMEN a Cuixà, aquest estiu passat.

"De manera semblant a ses ikastoles basques, es bretons hem fundat (des de fa 2 anys) una vintena d'escoles maternals en bretó ("diwan"), naturalment pagades pels mateixos pares, perquè s'escola pública només pot ser en francès. Hi ha també una associació que fa un "camping" durant dues setmanes totalment en bretó. Però són gent de mentalitat bastant conservadora i que xerren un bretó molt literari, lluny del bretó popular. De fet, és una colònia de burgesos nacionalistes.

"Sa situació econòmica bretona és desastrosa. Durant molts d'anys ha estat un país d'emigració, reserva de mà d'obra barata. No hi ha gens d'indústria, i ses poques fàbriques que s'hi han instal·lat tenen es seu centre de decisió a París. Es sous des obrers són molt sovint es 30 0/0 més baixos que a París, i això fa que algunes indústries hi obriegen factories, però quan es sindicalistes protesten i fan vaga per demanar un augment, aleshores es directores les tanquen i se'n tornen. D'aquesta manera no hi ha industrialització ni desenvolupament econòmic verdader. D'altra banda, s'agricultura i sa pesca que eren ses activitats econòmiques per a Bretanya, perquè es centres decisius són a París. Ara es poble bretó comença a entendre sa situació, però això no fa que aquesta canvi, sinó que s'emigració continua i Bretanya es va estat fent feina tota sa vida a fora i que tornen després de sa jubilació a sa seua terra.

"S'ha dit que Bretanya és una terra conservadora i de dretes. Vegem-ho: s'autonomisme bretó va començar en es final de sa II Guerra Mundial, quan va sorgir un Partit Nacional Bretó,

Durant s'ocupació alemanya, una cinquantena de dirigents d'aquest partit s'uniren als nazis, i això va servir d'excusa al govern francès de sa posguerra per esclafar tot allò que era bretó, en una maniobra ben pensada de confusió. Però varen ser només una cinquantena, es col·laboracionistes!. Posteriorment, sa gent va veure que això era una mentida i l'any 1964 es va fundar s'Unió Democràtica Bretona, partit nacionalista i socialista, que no té res a veure amb aquell antic P.N.B. S'U.D.B. compta actualment amb representants en es Consell Regional i en es municipi de Brest, que té un ajuntament d'esquerra. Així hem aconseguit que sa fama des bretonistes nazis o de dretes vagi desapareixent. D'una altra banda, però, és ver que Bretanya vota majoritàriament partits de dretes, però són tots francesos, no n'hi ha cap de bretó. També és ver que es P.S.F. i es P.C.F., veient s'èxit de s'U.D.B., han volgut recuperar s'imatge bretonista, però això només succeeix damunt sa

propaganda, no dins es programa, perquè al cap i a la fi són tan parisencs com es altres.

"Sobre sa lluita armada que du a terme es Front d'Alliberament de Bretanya, s'ha de dir que es poble bretó no hi està d'acord, perquè està encara massa alienat per poder-la comprendre. Però tampoc s'U.D.B. no la comparteix, perquè sa gent mos confon i això mos fa perdre vots. Sa situació actual de Bretanya, on no existeix encara un sentiment generalitzat de frustració com a Poble que actua com a esperó per a sa gent, és de fet contrària a qualsevol tipus de lluita armada, enc que sigui incruenta.

"Finalment, pensant que si bé es Mercat Comú és una Europa des comerciants i no una Europa des pobles, França hi veu es seu poder reduït i condicionat pels altres estats, i això sens dubte l'afebleix i afavoreix sa nostra causa. Enfront de potències superiors com Alemanya o Gran Bretanya, França no pot mantenir sa seua imatge tan imperialista".

Sa conversa sobre Bretanya amb en Fanch Morvan no se pot allargar indefinidament, perquè és gros es desconeixement que tenim a Mallorca de sa situació d'aquell poble company de penúries i opressió. S'espai, però, no mos ho permet. De totes ses maneres, crec que amb aquestes poques retxes ja hem pogut veure que també es bretons s'han embarcat en sa mateixa lluita que nosaltres, però d'una manera molt més heroica per ses condicions més adverses en què es troben. Com Mallorca, Bretanya ha emprès ja sa marxa cap a sa gestió des deu propi destí, única manera d'assegurar sa seua supervivència com a poble.

Jaume Corbera i Pou

El passat dia 17 de Novembre a Barcelona

Trobada de l'esquerra nacionalista de l'estat espanyol

El passat dia 17 de Novembre, tingué lloc a Barcelona una trobada de l'Esquerra Nacionalista de l'Estat espanyol.

Hi assistiren: Partido Socialista Galego, Partido Obreiro Galego, E.I.A., Bloc Català de Treballadors, Front Nacional de Catalunya, Pueblo Canario Unido, i Partit Socialista de Mallorca.

La trobada tingué com a objectiu bàsic l'intercanvi d'informació damunt la situació a cadascun dels països, així com la discussió conjunta damunt la problemàtica global a l'Estat espanyol.

Els processos autonòmics, el pacte UGT-CEOE, la discussió de l'Estatut dels treballadors, el desenvolupament constitucional, el possible pacte UCD-PSOE, i les probables entrades de l'Estat espanyol a la OTAN i el Mercat Comú, foren es temes tractats de més importància.

La discussió de l'Estatut Galleg, fou, potser un dels temes més preocupants. L'aturada del "canal autonòmic" podria començar ben bé per aquest Estatut Galleg que, a més a més, podria ser el darrer tramit segons l'article 151.

La posició del PSOE, en aquest sentit, pot esser decisiva. Els pactes UGT-CEOE, la discussió de l'Estatut dels Treballadors i l'actitud del PSOE a d'altres debats parlamentaris, fan preveure un futur pacte UCD-PSOE que, segons determinades informacions podria formalitzar-se a la propera primavera.

Si el PSOE permet una rebaixa substancial de l'Estatut Galleg o be s'inclina per l'article 143 pel que fa a les altres comunitats autònomes, les conseqüències que això pot dur són imprevisibles i, en tot cas, no pareix que puguin ser gaire esperançadores.

D'altra banda, tota una sèrie d'elements, estatut dels treballadors, desenvolupament constitucional (lleis de seguretat ciutadana), entrada de l'estat espanyol a la OTAN, constitueixen tants d'altres murs de contenció que, rematats per la desvirtuació del procés autonòmic i el pacte UCD-PSOE, podrien deixar l'estat —aquesta vegada si— "atado y bien atado".

De moment, pareix que la TRILATERAL celebrà la seva propera reunió a l'Hotel Ritz de Madrid. Felipe González ferà la conferència inaugural.

II Jornades d'Ecologia i Política

Pels propers 7, 8 i 9 de desembre i organitzades pel Centre d'Estudis Sociològics (CESE), el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB) i l'Associació de Biocientistes en Ciències Biològiques (ALBE), s'han convocat les Segones Jornades d'Ecologia i Política que tractaran temes del Mediterrani, el Turisme i l'OTAN.

Entre tots es temes, nosaltres destacarem els següents:

- Política turística i destrucció ecològica.
- Indústria militar i contaminació.
- Desenvolupament industrial militar i restricció a les llibertats.
- Geopolítica del Mediterrani.
- El problema de les centrals nuclears.

Les jornades tendran lloc a l'Estadi General Lluís del carrer de Sant Roc, 4. Els interessats a presentar ponències poden contactar amb el GOB, Carrer Verí N.º 1 - 3 pis (telèfon 22.11.05).

Pobl Vreizh, revista nacionalista bretona.

Ja és a la venda

Joan Palou
HOMICIDIS
Guaret

col·lecció campanera de poesia catalana n.º 4

DIFONDRE "MALLORCA SOCIALISTA"
ES PARTICIPAR EN LA LLUITA DEL NOSTRE POBLE

UN NOU ATEMPTAT CONTRA LA NOSTRA TERRA

L'autopista d'Inca

per Assumpció Cortès

El tema de l'autopista Palma-Inca torna un altre cop a ésser polèmic després de mig any de relativa calma i una vegada construït el primer tram no obstant l'oposició popular manifestada en el seu moment.

El tema va ésser encetat per Biel Majoral al dirigir-se al Consell per demanar informació sobre el segon tram d'aquesta autopista. A ran d'aquest fet, la premsa informà que s'havia posat a informació pública l'estudi previ per a la realització d'una nova via Palma-Inca. A partir d'aquest moment es reinicià la campanya anti-autopista començant amb una taula rodona realitzada a Sta. Maria en la que hi participaren professionals i tècnics relacionats amb aquest tema i a la que hi assistiren molts veïnats de Sta. Maria que, la majoria, es mostraren contraris a la seva construcció.

En Pep Palau, arquitecte i en Pere Brunet, geògraf iniciaren el torn d'intervencions. Començà Pep Palau amb una explicació sobre el projecte del MOPU contingut en el pla d'infraestructura viària de l'any 73, any en què encara no es notava tan fortament la crisi energètica.

En definitiva, ambdós parlaren dels avantatges i inconvenients de les autopistes, en general, i de l'autopista Palma-Inca, en particular.

Pel que fa als possibles avantatges assenyalaren:

L'autopista és una infraestructura viària d'una gran capacitat.

—És una solució segura i de gran comoditat i, en una primera ullada podria plantejar-se com una solució per a les carreteres de Mallorca que amb el temps han anat perdent velocitat degut a l'augment de tràfic, embossos, etc.

Encara que —segons afirmà Pep Palau— aquesta és una solució simplista ja que l'ordenació del territori ha de partir d'una anàlisi de conjunt per cercar, després, alternatives a cada un dels punts.

D'altra banda la llista de desavantatges assenyalada a continuació és molt més extensa que l'anterior:

—L'autopista xapa i trenca la llibertat de moviment de l'usuari. Així, de Ciutat a Inca només es preveuen tres desviacions amb la qual cosa molts camins quedaran tallats.

—L'autopista limita la velocitat cap al nord per la qual cosa els tractors o d'altres vehicles lents no podran utilitzar-la.

—Si no hi ha una adequació entre un sistema nou i un antic poden créixer espais marginals que al no utilitzar-se es vagin degradant.

—Una autopista es menja molt més espai i produeix més expropiacions que una carretera normal. En el cas concret de Mallorca, en el que l'espai és tan limitat i s'ocupen grans espais de terres de conreu l'autopista resultaria particularment perjudicial.

—Amb una autopista no s'utilitza l'espai d'una forma racional sinó que simplement es planteja comunicar dos centres urbans importants.

CONTAMINACIÓ I CENTRALITZACIÓ DE SERVEIS A CIUTAT

Xesc Moll, economista i membre del GOB destacà, en primer lloc, els aspectes contaminants d'una autopista i als centres, sobre tot, en els fums que desprenen els cotxes amb els conseqüents residus de benzina que contenen plom que es deposita sobre el sembrat constituint un producte molt verinós per a les persones i per als animals.

D'altra banda, amb motiu de la construcció de l'autopista es planteja l'exploració de noves pedreres pensant-se ja en la Serra nord i, concretament, en la vall de Ternelles i d'Auberca.

Entrant ja dins l'aspecte estricte econòmic assenyalà que l'autopista no pot realitzar-se sense un pla de conjunt del nostre territori ja que aquesta donarà més força als actuals centres augmentant el paper de Ciutat

De mica en mica destrueixen Mallorca.

tat i convertint els pobles en ciutats dormitories en les que es debilitaran els centres comercials i de serveis en benefici dels Grans Magatzems de Ciutat.

D'altra banda, es facilitaran les parcel·lacions rústiques amb la propaganda de poder viure en el camp a 10 minuts del centre de Ciutat.

"L'aspecte positiu que podria desprender d'una industrialització d'Alcúdia i una potencialització del seu port resulta també poc convincent si tenim en compte la manca de terreny industrial que es troba en aquest poble ocupat per urbanitzacions turístiques no compatibles amb la indústria".

En Xesc Moll, a més, es manifestà en contra de les invasions massives d'indústries que potencien la immigració, mostrant-se partidari de que el creixement econòmic estigui en funció del creixement vegetatiu. "En definitiva —digué— els únics beneficiaris per la realització de l'autopista, serien els especuladors de la terra".

LA CRISI ENERGÈTICA

Antoni Tarabini, sociòleg destacà com a punt fonamental el de la crisi energètica i la conseqüent necessitat d'acostumar-se a emprar menys el cotxe.

Per la qual cosa, en lloc d'autopistes es fa necessària la potenciació d'un transport públic còmode, ràpid i amb horaris adequats.

Rafel Company, advocat, explicà que la llei de carreteres possibilita als ciutadans a discutir i rebutjar l'estudi previ durant aquest termini en què està sotmès a informació pública.

EL MOPU ENS EXPLICA EL PROJECTE

Al marge de la taula rodona resumida anteriorment, ens entrevistarem amb Miquel Àngel Llauger, delegat provincial del "Ministerio de Obras Públicas" qui, en primer lloc, ens explicà que l'estudi previ neix com una possible solució a la gran congestió de la carretera Palma-Inca amb un tràfic que creix en un 80% anual. Creixement que baldament es pugui reduir mitjançant la potenciació del transport públic no és previsible que se situï per davall de les cotes actuals. "Aleshores cal plantejar una solució, evitant travessar els pobles de Santa Maria, Consell i Binissalem. Això no vol dir que s'hagi de construir l'autopista ja que amb la informació pública es pot optar entre una autopista,

una autovia i una carretera normal d'una o dues calçades".

"La meua opinió personal és que en un moment com l'actual en el que s'estan recollint dades per a realitzar el pla director, una bona mesura seria establir una reserva de sol que fes possible la construcció de dues calçades i, tal volta, en el moment actual, només fer-ne una".

Resumint pot dir-se que la postura del Ministeri és que la carretera actual necessita ampliar les seves possibilitats cosa que no pot fer-se amb el present traçat, essent necessari realitzar-ne un de nou que no passi pel poble.

UN ANELL RÀPID QUE ENREVOLTA L'ILLA

"Per altra banda —explicà en Llauger— la nostra idea és que en aquests moments s'ha de plantejar la realització d'una espècie d'anell interior que comuniqui Palma, Inca, Sa Pobla, Manacor, Felanitx, Campos i Lluçmajor, facilitant les comunicacions transversals de forma que qualsevol poble de l'illa quedaria a menys de 15 Kms. d'aquest anell que no es planteja com una autopista sinó com una carretera. En aquest sentit, la via Palma-Inca seria només una primera passa".

Tornant al tema de l'autopista Llauger afirmà que des del punt de vista de la tècnica vià-

ria la seva construcció presenta tres avantatges bàsics:

—Permet velocitats més altes, acurtant les distàncies en temps. Encara que a Mallorca, aquesta dada no resulta massa rellevant.

—Té una capacitat molt major a la d'una carretera normal amb el mateix nombre de carrils degut a que s'eliminen moltes interseccions, creuers, etc.

—Disminueix el nombre d'accidents amb una relació 1 a 4.

Pel que fa als inconvenients assenyalà:

—Ocupa més terreny que una carretera normal.

Pel fet de tenir unes característiques de traçat molt més exigents que una carretera normal, aquest traçat té menys possibilitats d'adaptar-se a la topografia del lloc. Aquest fet resulta negatiu, sobre tot, en terrenys muntanyosos.

—L'autopista no serveix a les poblacions per les que passa. Fent un símil podria dir-se que una autopista és a una carretera normal el que un tren express és a un tren comú. El darrer s'atura per tot i, en canvi, l'express, acostat amb el temps dos centres sense servir als llocs intermedis.

UN NOU MODEL DE DESENVOLUPAMENT

Al marge de tots els avantatges o desavantatges abans esmentats, que podrien estendre's encara molt més (sobre tot en el segon punt) el que caldria plantejar és el rerefons de la qüestió és a dir, el perquè es manté una contradicció tan gran com la de que mentre es parla d'estalvi d'energia i possible racionalment de la gasolina es potencia la utilització massiva del cotxe... ¿És que pesen més els interessos especuladors de la terra, les multinacionals automobilístiques, etc? O ¿Volen fer del cotxe un element imprescindible que serveixi d'excusa per plantejar la necessitat de centrals nuclears, en un futur no massa llunyà?

Cal, abans que sigui massa tard plantejar-se la necessitat d'un nou tipus de desenvolupament que no hipotequi el futur i transformi Mallorca en una gran massa de ciment.

L'alternativa, a gran breu, podria ésser la que apunta Josep Palau en un article de la revista Lluç (març-abril 78, núm. 678) en el que reproduïa un quadre de les dues alternatives econòmiques i energètiques: L'actual anomenada "dura" i la que es proposa "blana".

que vol aquesta gent?

Terra i llibertat

Un cartell de "Terra i llibertat" que cada vegada es fa més real.

MODEL ACTUAL

Model territorial basat en la concentració-descentralització.
Alta divisió del treball i especialització.
Alt consum energètic. Utilització d'energies contaminants.
Especialització espacial. Dependència exterior.
Producció en grans unitats.
Indústria: Gran fàbriques.
Agricultura: Monocultius.
Tècnica basada en alt consum energètic i poca durabilitat del producte.
Activitats terciàries i comercials.

MODEL PROPOSAT

Model basat en la dispersió de la població i feina, aglutinat: en petites unitats.
Baixa divisió del treball i especialització.
Baix consum energètic. Energia solar i eòlica.
Autosuficiència i baixa especialització. No dependència exterior.
Producció en petites unitats.
Indústria: Fàbriques mitges i petites.
Agricultura: Diversificada.
Tècnica basada en baix nivell energètic i alta duració del producte.
Activitats terciàries i comercials.

S'imposa una clarificació

Publicam una entrevista amb en Joan Perelló i n'Eberhard Grosske, els dos membres de la Secretaria Permanent de la Comissió Executiva del Partit Socialista de Mallorca, fent un balanç de la situació al llarg de l'any 1979, així com de les perspectives per l'any que ve i del Congrés a celebrar aquest mes a Algaida.

M.S.— Podríem fer una breu valoració del que ha significat políticament l'any 79?

E.G.— És molt difícil fer, en poques paraules, el balanç de tot un any polític.

Si l'avanç de l'esquerra nacionalista a les passades eleccions; l'aprovació dels estatuts bàsic i català constitueixen tant d'altres elements que conviden a l'optimisme, crec que el succeït amb l'estatut galleg i, en general, aquest "frenazo al carnaval autonómico" del que es parla a l'Editorial, representa un toc d'atenció molt considerable. En aquest sentit, el consens obtingut a les Illes en torn a la via de l'art. 151 crec que és altament positiu i que hem de procurar el seu manteniment fins al final.

En un altre ordre de coses, la crisi econòmica continua sense sortida a curt termini i, d'altra banda, les solucions oferides pel govern (Pla Econòmic, etc.) ens situen dins una òptica clarament reaccionària (potenciació del sector privat, increment de l'atur, etc.). D'altra banda, els pactes U.G.T.-C.E.O.E. i el consegüent Estatut dels Treballadors que, entre d'altres coses, és eminentment centralista, no fan preveure res de bo en el que es refereix al futur marc regulador de les relacions laborals a l'Estat espanyol.

A nivell de Mallorca, les defi-

ciències estructurals de la nostra economia continuen sense corregir-se, i no pareix que el programa d'industrialització previst per la Conselleria corresponent (estretament lligat a les multinacionals operants en el Mercat Comú) contribueixi massa a la seva solució. D'altra banda, la crisi del petit empresari i el sector pagès, constitueixen tant d'altres elements que continuen sense alternatives concretes de resolució favorable.

J.P.— En aquesta mateixa línia consider que l'any 1979 s'ha de fer en una justa mida a cavall entre el realisme i l'esperança. Hem d'esser realistes pensant que dins aquest llarg procés de democràcia encara no s'han aconseguit els guanys proposats i que segueix essent vàlid el lema utilitzat a un editorial de "Mallorca Socialista" que "Ara és hora d'estar alerta". Malgrat tot si encara els guanys aconseguits no són els que volem, ni els que volia l'esquerra en general, no es pot ésser exclusivament pessimista perquè l'avanç i la conquesta feta comença a tenir un pes. Concretament, en el cas de l'autonomia, si bé el balanç comença a decantar-se cap als aspectes més negatius amb les darreres actituds mantingudes pel govern i la UCD, com en el cas galleg, pens que encara hem de mantenir un mínim d'optimisme, un mínim

d'esperança en la lluita recomençada per l'Estatut d'Autonomia i l'autogovern.

M.S.— Quina valoració fets de les passades eleccions del 3-A a Mallorca?

E.G.— Les darreres eleccions són de vital importància, tant per al partit i el nacionalisme socialista, com per a Mallorca. El PSM després d'aquestes eleccions s'ha convertit en la tercera força política amb vint-i-sis mil vots, amb representació a diversos ajuntaments i al Consell. L'avanç del

socialisme i el nacionalisme de cap manera pot ésser negat, a més de la importància que va significar el poder aglutinar entorn del PSM tota l'esquerra nacionalista.

M.S.— Com interpretau els problemes interns del partit?

J.P.— A qualsevol organització, en alguns moments, sorgeixen problemes interns, i el PSM no ha pogut fugir d'aquesta realitat, ni ara ni al llarg de tota la seva història, però allò que més interessa és evolucionar dins el socialisme i el nacionalisme. No sé cert si les solucions adoptades pel partit sempre han estat correctes, ni tan sols si s'han adoptat solucions sempre, però hem d'esser capaços d'èsser corregint i evolucionant, i pens que estem en el camí d'aquesta capacitat. En quant a possibles divergències polítiques o diferències de formulació política, el V Congrés pot significar una bona eina de treball i debat, iniciat ja a les discussions prèvies. Davant aquest Congrés s'imposa una gran clarificació política per evitar possibles deformacions que se vagin donant a les informacions.

M.S.— Com valorau la responsabilitat del PSM en aquest moment?

J.P.— Evidentment, l'avanç polític comporta una major responsabilitat. Aquesta gran responsabilitat ha de fer traduir el programa socialista i nacionalista del PSM a cada una de les seves actuacions, malgrat que els resultats actuals encara no ens donin la mida de quines són les lites que volem assolir.

Els resultats del 3-A, tot i éssent positius, no poden deixar-nos satisfets. El partit haurà d'incrementar la seva incidència, tant a nivell electoral com a nivell d'organitzacions de masses si vol dur a terme una política capaç d'acostar-nos a l'alliberament nacional i de classe que propugnam.

E.G.— Per mi, el PSM té la responsabilitat d'actuar com a dinamitzador de la vida política i social mallorquina i d'utilitzar el seu pes com a partit com un mitjà per donar alternatives concretes a tota una sèrie de sectors i impulsar l'avanç cap als nostres objectius estratègics. Determinar la manera com s'ha de dur a terme aquesta tasca és, precisament, el tema clau del proper Congrés.

M.S.— Quina significació té la dimissió d'en Sebastià Serra?

J.P.— A més de les seves raons personals i professionals pens que si que hi ha raons de pes polític en la seva decisió de dimidir com a Secretari Polític; una raó que enllacen en certa manera amb la

manca de resposta per part del PSM davant problemes concrets i globals alhora que afecten a Mallorca. Per això mateix pens que el V Congrés —torna ésser inevitable fer referència al Congrés davant la seva proximitat— pot obrir una mica al PSM i fer-nos sortir d'aquesta mena d'estancament en alguns punts concrets. Almateix tenc l'esperança posada en aquesta gran responsabilitat del PSM.

E.G.— Damunt aquest tema, jo, particularment, com molts d'altres companys, consider que la dimissió d'en Sebastià no estava justificada políticament, i així l'hivai manifestar en diverses ocasions.

La visió de les deficiències que pateix el PSM crec que, amb matisos, es compartida per tota la militància. És evident que, el que el partit necessita en aquest moment, és discutir i dur a la pràctica després del Congrés, una línia política adequada a la realitat mallorquina i capaç de corregir aquestes deficiències.

En aquest sentit, la dimissió d'en Sebastià no crec que hagi contribuït massa a la clarificació d'aquest debat polític precongrecual i, el que sí ha fet, és aguditzar la crisi del partit a nivell públic d'una manera un tant innecessària.

M.S.— Pot ésser en S. Serra el nou secretari polític?

J.P.— Realment aquesta pregunta se m'escapa una mica, perquè malgrat la proximitat del Congrés, hi ha encara un temps real fins la celebració. En principi pens que si que és possible, tant la seva presentació com l'acceptació per part de la majoria del PSM. Més enllà d'això, crec que no tenc element per fer-ne una valoració exhaustiva i mínimament concreta. Una vegada més, la resposta és en el V Congrés.

E.G.— En aquest mateix sentit, crec que la reelecció d'en S. Serra com a secretari polític és una possibilitat a tenir molt en compte. De tota manera, no es pot descartar la possibilitat d'accés al càrrec per part d'un altre militant o, fins i tot, la desaparició de la mateixa figura de secretari polític i la seva substitució per un organisme col·legiat.

En qualsevol cas, consider que el punt clar del proper Congrés no és tant l'elecció de l'executiva com la formulació d'una línia d'actuació política coherent tant amb la realitat social mallorquina com amb els objectius finals i principis bàsics del nostre partit.

Rafel Oliver

La situació estratègica de Mallorca i el seu

Sense tenir-ne cap pa...
peça estratègica que els de...
drid prest decidiran qual...
sé Cano.

MARX I LA SITUACIÓ GEOGRÀFICA

El geògraf Ives Lacoste ens recorda a la seva obra "La geografia, una arma per a la guerra", que el poc intès que Marx demostra respecte als problemes geogràfics segueix tenint encara grans conseqüències. Per als marxistes, l'essencial de l'argumentació política, tant si es tracta de problemes regionals, nacionals com internacionals, es defineix en relació al temps, s'expressa en termes històrics, però en rars casos es refereix a l'espai i així i tot d'una manera molt allusiva i descuidada. Amb tot, l'espai és el terreny estratègic per excel·lència, el lloc, el territori s'enfronten les forces oposades i on es desenvolupen les lluites actuals.

EL NOSTRE ESPAI ÉS LA MEDITERRANEA

En ésser la Mediterrània l'àrea geogràfica en la que vivim, convé que l'examinem. Així hi veim que l'única aspecte en què es detecten canvis és el que fa referència a la presa de postum dels Estats Units respecte a Marroc i el Sàhara. El suport oficial de Carter a Hassan significa que davant l'Algèria prossoviètica, USA pren una greu decisió i tria el seu aliat principal a la zona. Fins ara Estats Units tenia embargada la venda d'armes al regne marroquí.

Una altra qüestió és plantejar quan el contenció de Ceuta i Melilla és posat de nou a la taula. Marroc no pot afrontar el problema bèl·lic del Sàhara i alhora reivindicar les dues places nordafricanas. En aquest cas podria posar els Estats Units en un mal pas present i que li suposés la crisi tencional a Xipre. Aleshores els Estats Units els interessos conservar les seves bases

TELES MALLORQUINES I ROBA DE LLENGOS

a
CAN OLIVER

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

ua ció gica de rca perill

lpa, per una pura qüestió geogràfica, Mallorca és una
blocs militars voldrien controlar directament. A Ma-
cosa..., ens en parla el nostre col·laborador Juan Jo-

Turquia que domina els es-
trets i té frontera amb la
URSS. Grècia exactament
des d'aquell moment ha po-
gut fer una política exterior
més lliure i desconnectar-se
de fet de l'OTAN.

El desmantellament de
les bases britàniques de Ma-
lta fa que el sistema defen-
siu occidental perdi un altre
baluard en aquesta Mediter-
rània calenta, cobdiciada
per tothom i pont entre el
Nord i el Sud.

MEJORCA I MALLORCA

Amb les coses així, les
dues illes de la mar balear
es converteixen en especial-
ment importants des del
punt de vista estratègic per
als interessos militars occi-
dents. Recordem el radar
del Puig Major, la base
avui no aprofitada—de
submarins de Maó, l'escola
de lluita antisubmarina que
al seu temps funcionà al
Port de Sóller, les condi-
cions naturals de la Badia
d'Alcúdia per acollir un gran
port, les possibilitats de
l'aeroport de Son Sant Joan
i sobretot que són dos au-
tèntics portaavions que do-
minen la conca occidental
de la Mediterrània.

ELS ACORDS BILATERALS AMB ELS USA I L'OTAN

D'altra banda, els acords
militars Espanya - USA si-
gnifica el gener de 1976 es-
taïen un nou lloguer de
les bases americanes a Epa-
nya. Aquest pacte venc el
23 de gener de 1981. Lla-
avors haurem d'haver decidit
si Espanya renova els dits
pactes bilaterals, si ingressa
en l'OTAN o pren partit
per una neutralitat en tota
regla de la qual tan allu-
nyats estem. Les pressions
són enormes. Per part dels
Estats Units l'entrada d'Epa-
nya dins l'OTAN no fa-
ria més que afavorir-la, per-
què tendria —sense neces-

sitat de tractats més o
menys onerosos— bases d'ús
més fàcil a més dels avantat-
ges que els hem oferit fins
ara. Recordem que al text
dels acords de 1976 es parla
de que Espanya arribi a
coordinar-se amb l'OTAN.
També convé recordar que
el Cap de l'Alt Estat Major
General Gabeiras declarà pù-
blicament no fa gaire que ell
—particularment— era parti-
dari de l'entrada d'Espanya
a l'Organització del Tractat
de l'Atlàntic Nord.

LA IMPORTÀNCIA ESTRATÈGICA

Tan important com tenir
petròli és tenir un territori
que tinguí un significat es-
tratègic. És millor pagat el
baril·l de negre que el me-
tre quadrat de base militar,
però tan perillós és tenir una
cosa com l'altra. Si és cobdi-
ciat un país per la seva ri-
quesa no ho és menys un
que tinguí unes Canàries si-
tuades davant les costes sa-
harianes i dominant l'entra-
da de l'Atlàntic Sud i un ar-
xipèlag com el balear que
domina la part occidental
mediterrània. En tot cas, els
blocs presents tractaran de
tenir sota la seva protecció
l'esmentat país.

LA CARRERA ARMAMENTISTA

Per part del govern
d'UCD es maneja un reclam
perillós per obtenir les adhe-
sions de l'estament militar
cara a l'ingrés a l'OTAN. Per
part de l'actual Ministeri de
Defensa s'ha fet públic un
ambiciós programa de fabri-
cació d'armament i posta en
funcionament de noves i an-
tiques instal·lacions militars.
Es dona una gran publicitat
a la construcció d'un porta-
avions, d'un programa de
corbetes tipus "Descubler-
ta", dels submarins "Daph-
né", a més de la flotilla de
moderníssimes fragates que
ja naveguen i fins i tot s'ha
parlat sense cap reserva de

"Mallorca just pel fet de tenir el radar del Puig Major té apuntant en aquests moments més d'un míssil de cap nuclear cap a l'illa".

que Espanya serà el cinquè
país del món que tindrà un
submarí propulsat per ener-
gia nuclear. Una part d'a-
questa tecnologia ens haurà
d'arribar de fora; però molt
més, si ho demanaven, ens
donarien perquè som —com
a territori— una allota a qui
festegen. Seria interessant
saber també quines prome-
ses o amenaces deu haver
deixat com a targeta de vi-
sita el Ministre d'Exteriors
sovietic Gromyko en la seva
recent estada a Madrid.

Sobre aquest tema de
l'armament que un estat
com el nostre necessita per
dissuadir a qui sigui d'una
agressió exterior convendria
insistir-hi un altre dia puix
que a qualsevol observador
el preocupa pensar fins a
quin punt necessitem un
portaavions i un submarí
nuclear. Aquesta qüestió
s'hauria de debatre perquè
Espanya que té un gran pe-
rill de costa per prote-
gir necessita unitats defen-
sives i d'atac ràpid amb una
gran mobilitat, però no es
veu per enlloc la necessitat
de submarins que per la cas-
ta d'energia que els propel-
lex són destinats a ser trans-
oceànics. Necessitem unitats
de tonatge mitjà que ajun-
tin la major capacitat de res-
posta amb la més gran ra-
pidesa de desplaçament.
Una altra casta d'unitats na-
vals només té sentit a Ar-
mades com la dels USA, la
URSS, la Gran Bretanya o
França. O sigui, Armades al
servi d'imperialismes. Siguí
com sigui això pot ésser te-
ma d'un altre article.

CONCLUSIONS

De tot això es desprèn:
1) Que Espanya és un 'país'
pressionat; 2) Que la presen-
cia espanyola dins la Confe-
rència de països no alineats,
per bé que com a observa-
dors, fou una cortina de
fum per no posar nerviosos
a la URSS i els seus socis
del Pacte de Varsòvia; 3)
Que la hipotètica neutralitat
d'Espanya vendria donada
per causes indirectes (pro-
blemes amb Marroc, per
exemple); 4) Que si ara ens
veim encarrats a l'entrada a
l'OTAN per pressió dels Es-
tats Units és simplement
perquè aquest país té inter-
rés de que sigui així i no
perquè el sistema polític es-
panyol s'hagi transformat
democràticament (que nin-
gu no oblidí que el Portugal
de Salazar estava integrat en
l'OTAN devora les netes de-
mocràcies occidentals); 5)
Que és una fallàcia que l'in-
gés d'Espanya en la Comu-

nitat Econòmica Europea
meni necessàriament a l'en-
trada en el Pacte Atlàntic,
ja que no cal recordar que
França és de fet fora de
l'OTAN, que Noruega que
pertany a l'OTAN votà en
referèndum que no entrava
a la C.E.E., que Irlanda per-
tany a la CEE i no al pacte
militar i Portugal a l'enre-
vés; 6) Que l'arxipèlag
balear és amb les Canàries,
Rota i Cartagena l'espai es-
tratègic més envejat del te-
rritori espanyol i per tant
possiblement dels més cob-
diciats en el futur. Sense
voler ésser alarmistes, el
perill davant qualsevol con-
flicte internacional ja hi és
actualment en aquests terri-

toris perquè, per exemple,
Mallorca just pel fet de te-
nir el radar del Puig Major
té apuntant en aquests mo-
ments més d'un míssil de
cap nuclear cap a l'illa.
Qualsevol podrà contestar
que precisament perquè te-
nim aquestes instal·lacions
tenim el paraigua protec-
tor nordamericà damunt el
nostre cel i que per això no
som atacables i que una gue-
rra nuclear és impossible
perquè seria la destrucció
collectiva i que precisa-
ment l'equilibri nuclear al
món fa impossible aquesta
guerra. Bé, tot i que teòri-
cament és cert tot el raso-
nament, està demostrat que
quan un territori és estratè-

gicament important pateix
tensions i adhoc eventual-
ment guerres convencionals.
Qui li havia de dir al Líban
fa només deu anys —la
Suïssa de l'Orient Mitjà—
que avui seria un país re-
duït a ruïnes? I si el món és
protegit —segons el bloc—
per un paraigua o un altre
de bombes nuclears que fan
impossibles les guerres i la
destrucció, ja diran quina
joca floral són els que te-
nen pel Txad, Namíbia, Ro-
dhèsia, el Sahara, a Etiòpia,
Angola, Camputxa, El Lí-
ban, etc...

Juan José Cano

UNA CASA ESPECIALITZADA EN ALTA FIDELITAT

imatge i so

- * So Professional
- * Alta Fidelitat
- * Lloguer de pel·lícules
- * Televisió
- * Cinema
- * Discs
- * Servei Tècnic Propi

Carrer Antoni Marquès Marquès, 4 — Tel. 296174

CIUTAT DE MALLORCA

per Antoni Serra

2) Ressuscitar, revalorit-

...

MALLORCA SOCIALISTA.— Pág. 12

Quan l'imatge de poble deixa de esser folklore

El moment sembla oportú. Parlar del nostre cinema, de les nostres imatges, de les que hem pogut veure fins ara o de les que sempre hem somiat contemplar; parlar-ne els dies en què precisament gairebé tots els habitants de les nostres terres il·lenques, que han volgut i han pogut contemplar els primers nombres del informatiu "Panorama Balear", emès per la pantalla de T.V., cobra un especial significat.

Tot i el seu caràcter experimental aquest novell programa té per nosaltres a més de la novetat, un sens fi d'aspectes positius dignes d'esser tenguets en conte.

Per primera vegada, el habitants de les nostres illes tenen davant seu unes imatges acompanyades del suport adient de la veu i els sons que ells mateixos fan i produeixen. La festa, la conversa, la cançó, la casa, la vella, l'infant, l'animal coneguts cada dia per un, i ara per altre, compareixen directament sense gaires espectacularitats ni embuts.

Això que a qualcú pot semblar primari de denotar, no ho és tant, quan recordem que fa quatre dies la nostra llengua...

Fins ara mateix la nostra pròpia imatge de poble ha estat folkloritzada, turistificada, apta només per coverbos de pa amb fonteta, al servei d'aquells que des de sempre han tenguut l'insà desig de convertir-nos en esclaus.

Ara, la nostra llengua, compareix humil exhibint el seu dret inalienable de vincle i suport de la nostra cultura. Ciutadans i forans raliat de les seves cabòries diàries, fent realitat, al manco de moment, la gran força dels medis de comunicació moderns, de donar la veu al qui vol parlar perquè escoltin tota. Una pedra més en l'ample i feixuga marjada que duu cap a la consecució de la nostra plena normalitat social i històrica; i una opció més a recuperar la nostra veritable fisonomia de poble.

II

En Vicens volia parlar-vos molt de temps damunt el dret que tenim a trobar la nostra imatge però l'emoció que produeix el veure les imatges recollides per ell mateix dos dies abans, i la premura en què n'ha d'anar a trobar d'altres l'impideixen seure's a recordar...

(Recordar). Lo dur i difícil que és el començar i acabar tot el procés que comporta fer una pel·lícula, quan se tenen uns

medis tan pobres com tenen tots els mallorquins, menorquins, eivissencs que fan, han fet, o volen fer cine a ca nostra, quan ja casi acaben la paciència esperant que arribin les primeres bobines revelades, o una vegada montada tornen a esperar que venguin amb la banda magnètica.

Els Rosselló, Giacobbi, Ferrer, Jurado, Riera, Pastor... recordau l'esforç que feieu a l'hora d'esbrinar el guió, de modificar-lo una i altra vegada? de l'alegria que sentíreu al comprovar que aquella seqüència no estava cremada ni l'altra falta de llum, recordau les nits passades en blanc aferrats a la montadora, i les hores de sonorització quan retuts per la son la sincronia era aconseguida i el so entrava exactament on volíeu entrar?

Estic segura de que cap d'ells ni cap del altres companys Manacorins, Sollerics, Pollencins, Felanitxers, Lloencins, Ciutadellencs i ciutadans que s'han trobat en situacions semblants ho podran oblidar mai, i crec que l'esforç que cada un d'ells ha fet a l'hora de mostrar-nos un trocet del seu, nostre, món, mal pot quedar reflectit a la cinta de 8 o 16 mm si nosaltres espectadors hi anem a veure -ho amb ulls de grans produccions 70 mm multinacionals, incapaços de fer la diferència entre els medis i la formació professional dels qui fan els dos tipus de pel·lícula.

M'agradaria detallar qui són tots aquest homes que càmera en mà han sortit a mostrar alguna de les nostres realitats però pens que hauria d'esser cada un d'ells qui ens contés com ha arribat a poder comunicar-nos aquella idea que un dia va imaginar.

III

Aleshores aquestes notes que hem iniciat tan subjectivament en Vicens i jo, per ventura es podran completar en un dia no molt llunyà, si tots es companys anomenats accepten es convit de mostrar-nos lo més aviat possible tot el seu material que, paradoxalment, és la sola història cinematogràfica que com a país tenim, acceptant de ple la responsabilitat que això comporta principalment un replanteig de treball cap al futur.

Vicenç Matas
Conxa Vidal

CENTRE D'EXPRESSIÓ ES TALLER

Carrer Capità Crespi Nomar, 9 Telf. 23 51 14

CIUTAT DE MALLORCA

CURSET DE MACRAME

(6 Sessions)

del 8 al 24 de Gener
Professor: Jaume Mora
dijarts 10-12 h.
Preu Curset: 2.500 pts.

CURSET BALL MODERN

(Boogie - Blues - Samba -
Cha-Cha-Cha - Pasodoble)
del 7 de Gener al 30 de Març
dilluns de 19.30 - 21 h.
Professor: Grebe
Preu Curset: 2.400 pts.

CURS DE YOGA

Dilluns i Dimecres 16.45 - 17.45 h.
Professor: Beto Santarelli
Preu: 1.300 pts. mensuals

INSCRIPCIONS A ES TALLER, DURANT MES DESEMBRE

(Dilluns i Divendres de 17 a 21 hores)

Pactes, Estatut, conveni marc; massa coses per digerir

Quasi ja hem passat per un altre "otoño caliente", i aquest és particularment calent, però sobretot particularment, perquè els "encalentes" són els treballadors amb l'ofensiva de l'UCD i la CEOE.

Del programa econòmic del govern altra cosa no podem esperar. O què esperava consensuar amb l'UCD una sortida de la crisi econòmica que no fos perjudicial per als treballadors?

Serà difícil valorar amb la seva magnitud la importància dels acords CEOE-UGT. De moment ja es veu lo que està resultant de l'Estatut del Treballador. A canvi d'una sèrie d'acords que afavoresquen l'estratègia del PSOE-UGT (suport com alternativa de poder, marginació dels comitès d'Empresa, potenciació de les seccions sindicals, etc.) s'ha convertit en "l'Estatut de l'Empresari".

CC.OO. i USO han criticat l'Estatut aprovat per l'UCD i el PSOE, l'USO amb una posició quasi testimonial i molt suavitzada degut a la seva poca capacitat de mobilització i als seus nous plantejaments dirigits cap als treballadors "independents" i més passius. CC.OO. proposa com a sortida pactar un conveni marc entre CEOE i Sindicats. Què podem pactar avui amb la patronal que no sigui un pacte social? Tal vegada creguin encara millor pactar que no haver d'evidenciar la passivitat social com un fet real davant la desmobilització en què ens trobem. A Mallorca hem pogut veure com els treballadors havien d'optar per solucions individuals. (Lotus, Cooperativa Aragó).

Ara es vol fer un Conveni Marc, per mantenir el nivell de vida, per controlar i disminuir l'atur, etc. Però a canvi de què? Quines mesures de pressió tenim per negociar un Conveni Marc que ens resulti favorable, si en Carrillo i en Camacho ja han anunciat, per si el cas, que de vaga general res de res. Com es controlarà a la patronal perquè compleixi els possibles punts positius per als treballadors? Com en el "Pacte de la Moncloa"? Un Conveni Marc podria ésser una sortida sempre que ens assegurin els instruments per seguir el seu compliment, i clar, que no fos perjudicial per als nostres interessos. No seria millor parlar de Convenis Marcs negociats i aplicats a les diferents nacionalitats i regions? Aquesta possibilitat serà tal vegada criticada pels sindicats de classe i estals, argumentant que dividiria a la classe obrera davant del capital. Però o no estan dividits avui els treballadors fins i tot sectorialment, gràcies en part a l'excessiva localització de les lluites permeses o conduïdes per aquestes centrals? Com es poden solucionar els problemes específics de l'atur que té cada nacionalitat si no és amb la negociació al seu àmbit adequat i amb la implicació dels organismes autonòmics de govern?

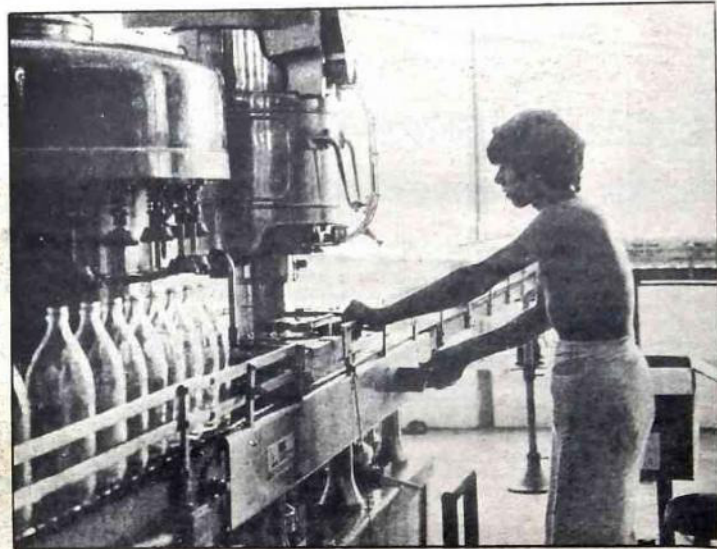
No és tan sols el Conveni Marc lo que ens preocupa. CC.OO. ha dit que hem de reivindicar l'augment corresponent a l'increment del nivell de vida a les negociacions dels convenis. Si d'entrada demanem això, què acabarem signant? No podem acceptar plataformes reivindicatives que no superin al menys en dos punts l'increment de la carestia de la vida. És necessari dur una lluita dins els sindicats per canviar les actuals estratègies per altres que defensin els interessos dels treballadors d'una manera clara i conciliadora.

P. B.

La classe obrera, fatigada

per Llorenç Capellà

Sovint, quan hom planteja què fa la classe obrera a Mallorca, sempre rep la mateixa resposta: la classe obrera no fa res perquè... ¿Per què? Doncs les excuses són ben variades. Vagi'n un grapat de mostra. Potser no faci res perquè no existeix. Des d'aquest plantejament, Mallorca és aquesta terra a la qual poden venir de tot arreu del món a cercar la camisa de l'home feliç, perquè en tenim a balquena de camises. Evidentment, seguint aquesta teoria, si a Mallorca no hi ha obrers, és perquè tots els habitants són milionaris i aquesta categoria social més o manco suposa un xic de felicitat prou important. La bossa plena fa florir clavells a les galtes del més pansit. En canvi la bossa buida... Deixem-ho estar, i seguim amb la nostra enumeració. Potser Mallorca no tenia obrers fins que arribaren els immigrants. Naturalment, zero per al que ho digui. Si fos així resultaria que Aurora Picornell, Llorenç Bisbal, Gabriel Gallana i tants d'altres que han escrit una història de suor amb el puny estret lluitant per les reivindicacions dels miners d'Escòcia. Pot passar, però, que la pregunta exigís una resposta ben concreta. Així ens diran: a Mallorca no hi ha moviment obrer perquè no hi ha industrialització. I hauran tocat amb un dit en el Cel, al punyeta! perquè Mallorca gaudeix o pateix d'una industrialització en període d'expansió, era difícil establir una xarxa de reivindicacions obreres mínimament compacta. A més, la majoria d'empreses complaven amb un nombre reduït d'obers, i eren fàcilment controlables per un empresari que, perques vegades, es constituïa en Societat Anònima. Per altra banda el camp malvivía. Petits propietaris, jornaleros de la seva herència, a tot estirar havien aconseguit quatre duros de paper gràcies al racionament. L'inici de l'expansió de l'hosteleria dinamitzà unes classes socials que eren gairebé mortes. La indústria turística suposa una alternativa laboral respecte d'aquelles indústries que subsistien més per tradició familiar que per la seva empremta comercial, cosa que fa que l'obrer mallorquí —tant l'industrial com el camperol— es trasvasi a l'hosteleria. Quan atenen a la creixent pulxança del negoci turístic comença a importar-se mà d'obra del sud espanyol,

no sorgeixen espontàniament. Tot tòpic parteix d'una realitat mal interpretada. Recordem el primer tòpic apuntat: Potser no faci res perquè no existeix. A la Mallorca dels quaranta i dels cinquanta, desfetes les organitzacions sindicals de pre-guerra i mancada d'una industrialització en període d'expansió, era difícil establir una xarxa de reivindicacions obreres mínimament compacta. A més, la majoria d'empreses complaven amb un nombre reduït d'obers, i eren fàcilment controlables per un empresari que, perques vegades, es constituïa en Societat Anònima. Per altra banda el camp malvivía. Petits propietaris, jornaleros de la seva herència, a tot estirar havien aconseguit quatre duros de paper gràcies al racionament. L'inici de l'expansió de l'hosteleria dinamitzà unes classes socials que eren gairebé mortes. La indústria turística suposa una alternativa laboral respecte d'aquelles indústries que subsistien més per tradició familiar que per la seva empremta comercial, cosa que fa que l'obrer mallorquí —tant l'industrial com el camperol— es trasvasi a l'hosteleria. Quan atenen a la creixent pulxança del negoci turístic comença a importar-se mà d'obra del sud espanyol,

l'obrer mallorquí ha anat escalant els càrrecs de responsabilitat o la categoria d'obrer qualificat i deixa, per als que acaben d'arribar, aquelles feines més feixugues o més mal remunerades. No és un cas aïllat aquest que succeeix a Mallorca. Succeeix a qualsevol terra d'immigració. El desavantatge de l'immigrant a Mallorca, quant a la seva consciència i capacitat de mobilització, és que sol ser majoritàriament temporari i que, cas de no ser-ho, no ha tingut al seu abast els mitjans socio-culturals necessaris per integrar-se en el si de la societat mallorquina. L'idioma, sens dubte, ha suposat un entrebanc decisiu, insalvable. L'immigrant, inscrit dins la nòmina dels obrers no qualificats, ha relacionat explotació social amb rebuig idiomàtic i s'ha mantingut alià al desenvolupament de la col·lectivitat mallorquina, malgrat porti quinze o vint anys d'estada entre nosaltres. De manera ben diferent han reaccionat aquells immigrants que acudien a Mallorca per exercir càrrecs qualificats. La sensació de rebuig que experimenta l'obrer immigrant no qualificat, es transforma, quan es tracta de qualificats, en voluntat de sotmetre a la cultura castellana tot el seu entorn professional i social. Uns i altres, tanmateix, no estan integrats dins un poble mallorquí confús i acomplexat i, això, suposa una cruïlla important a la dubtosa solidesa dels nostre moviment obrer. Sobretot si tenim en compte que l'obrer industrial i el camperol fan partir les seves reivindicacions des de plantejaments totalment diferents. En canvi un tret comú els uneix: la desmoralització per l'establiment d'un procés democràtic que es consolida a força de fermar amb regna curta les reivindicacions obreres. Sens dubte ens manca perspectiva històrica per jutjar si les grans centrals sindicals de l'Estat Espanyol han actuat amb seny o amb covardia, però es pot assegurar que han hagut de cedir enfront de les pressions de la dreta empresarial. La fatiga de la classe obrera és inqüestionable, però era ben previsible. No dubt que les centrals són conscients de l'elevat cost que els suposa l'esvaliment de la Dictadura. Tal volta l'engendrament d'una altra, i ja ho sabem estic jugant la carta pessimista. En tot cas, però, la pèrdua de confiança de la classe obrera en els seus representants i l'aprofundiment del buit polític, mai no ens podran conduir a cap mena d'esquerra triomfant.

Si heu de comprar cap electrodomèstic veniu a

"SUPERMERCADO DEL ELECTRODOMESTICO"

* CUINES, * NEVERES, * MAQUINES DE RENTAR, * TELEVISORS, etc.

Carrer Blanquerna, 53. — Ciutat de Mallorca

L'any agrari a Mallorca

per Simó Ballester

Aquests comentaris sobre l'evolució del sector agrari mallorquí durant l'any 1979 estan dividits en quatre apartats:

1) CARACTERÍSTIQUES GENERALS DEL PROCÉS

Destaquem en primer lloc, l'acceleració de la dinàmica sociopolítica dins el nostre sector agrari: Acceleració que ha estat simultània amb la de la resta dels Països Catalans i de l'Estat espanyol en general.

1979 ha estat l'any de la gran ofensiva del gran capital dins el sector agrari. Hem observat l'inici d'una important maniobra socioeconòmica dirigida a la industrialització del camp, seguint les normes capitalistes. Això implica, en primer terme, la assíria de les empreses agràries no rendibles des d'una òptica capitalista. En el nostre cas, les empreses petites i mitjanes. En resum, un atac frontal a l'explotació familiar mallorquina. Ha començat la batalla que decidirà si el camp mallorquí s'industrialitza segons una planificació capitalista o si es racionalitza a partir d'uns

plantejaments autogestionaris i socialistes. En el camp que propugna la primera via hi ha: el govern i els seus organismes agraris, la Conselleria d'Agricultura i el Sindicat dels grans terratinents mallorquins, l'Associació de Conradores (A.C.). Defensant una transformació racional i amb l'eina del socialisme autogestionari, trobam les forces pageses progressistes: tècnics agraris compromesos professionalment amb la realitat del camp; el P.S.M. en la mesura de les seves possibilitats i la U.P.M., sindicat pagès que enguany ha recolzat la seva lluita en les accions que comentarem a l'apartat 2). Paral·lelament, l'Associació de Conradores (dins la qual els conradores són una minoria) ha iniciat una sèrie de maniobres tendents, no a una oposició clara i honesta enfront de la UPM, sinó a sembrar confusió entre els propis pagesos. Dins certa sectors de la pagesia

aquestes manipulacions han donat el fruit desitjat. Exemples d'aquestes maniobres són: presència de l'AC a taules de negociació, sense haver mogut ni un dit durant les campanyes pageses de reivindicació d'aquestes negociacions; inauguració del mercat "pagès" de Marratxí; difamació a mitja pàgina d'accions concretes de la UPM, etc. etc.

En resum, aquest any acaba amb un balanç ben negatiu:

- 1) empobriment de l'explotació familiar, fins a límits dramàtics.
- 2) encariment dels preus de venda al públic dels productes del camp.
- 3) increment de l'activitat de les forces sociopolítiques pageses.

2) LLUITES PAGESES MÉS DESTACADES

Com és lògic el punt de partida de les mobilitzacions pageses el trobam constantment al sindicat U.P.M. Destaquem dues mobilitzacions: la vaga dels bous del mes de Març i la manifestació amb tractors del 31 de Juliol. Per a una informació

mes àmplia sobre aquestes accions consultau els números 2 i 5 de MALLORCA PAGESA, el butlletí de la U.P.M.

A uns altres nivells hem de recordar l'èxit electoral que va dur a en Pere Llinàs, membre de U.P.M. a la Conselleria d'Agricultura.

Més recent és l'acció dels marjalers de Sa Pobla contra la importació il·legal de patata.

La publicació MALLORCA PAGESA s'ha mantingut com a únic portaveu dels problemes de la pagesia durant tot un any. Recomanam aquesta revista, tant pel seu contingut com perquè és una de les poques publicacions periòdiques en la nostra llengua.

Dia 11 de Novembre la UPM feia a Sineu una DIA-DA de COOPERATIVISME, durant la qual es varen fixar les línies cooperativistes que aquest sindicat potenciarà a partir d'ara.

3) BREU DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ DEL CAMP MALLORQUÍ

Resaltam, com origen de tots els problemes, la políti-

ca agrària espanyola. Per dir-ho en poques paraules no té ni cap ni peus. És una política agrària que sense remei durà el camp a una situació catastròfica, si és que encara no li ha duit.

Cada dia entocam les conseqüències: descapitalització del camp, deserció dels productes del camp; dependència creixent de les multinacionals agràries; empitjorament de la qualitat dels aliments d'origen agrari; especulació amb la terra cultivable, etc. etc.

4) COMPROMÍS DELS SECTORS CONSCIENCIATS DAVANT AQUESTA SITUACIÓ

Tomarem repetit que l'eliminació dels intermediaris és una fita que pagesos i consumidors hem d'assolir conjuntament. Com? Potenciant les cooperatives de consum que puguin absorbir els productes de les cooperatives pageses de producció.

No oblidem que des de la nostra òptica socialista, el camp és un dels patrimonis del país que més hem de defensar. Si el camp va malament, tot va malament.

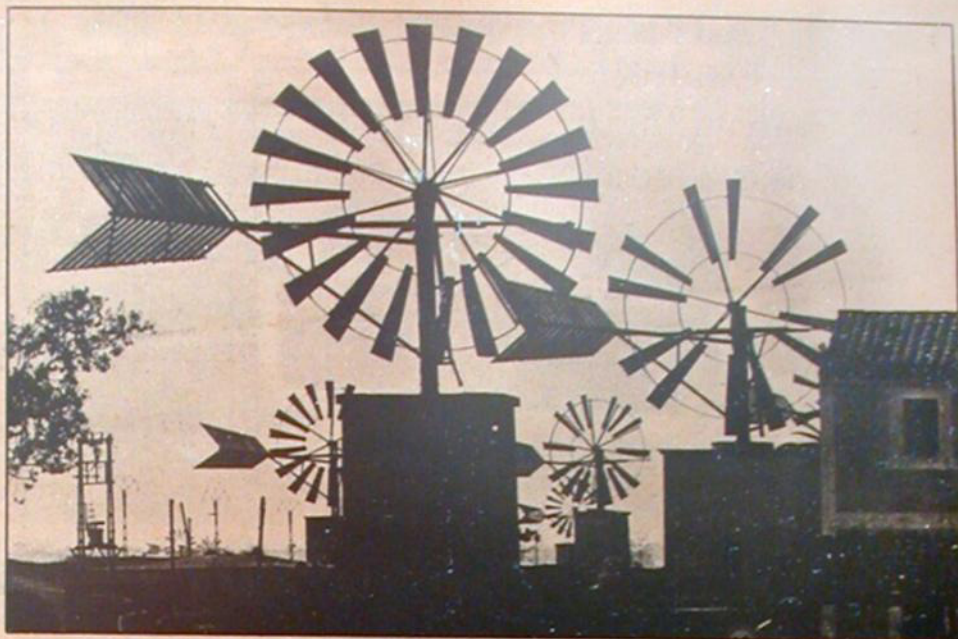
Ara és hora de començar a treure un cert profit i esser exigents al màxim amb les institucions agràries. Tant la Delegació del Minis-

teri d'Agricultura com la Conselleria d'Agricultura són dos organismes potencialment democràtics. Ara cal posar-se a to amb la situació, i esser capaços d'exigir d'ells tot el que també potencialment estan capacitats per fer a favor del camp mallorquí.

Siguem tots ben conscients, però, que partim d'una situació catastròfica al sector agrari. I a més, no tenim un coneixement científic prou elaborat de la realitat socioeconòmica del camp, i en conseqüència tampoc estam preparats per poder afirmar objectivament els nostres esforços.

Vet aquí la gran tasca: investigar molt bé la nostra realitat socioeconòmica agrària i compondre un programa de reforma agrària adequat a aquesta realitat. I a aquesta tasca, els socialistes del P.S.M. hi hem d'aportar eines i idees que haviem d'estar en consonància amb el nostre ideari sociopolític.

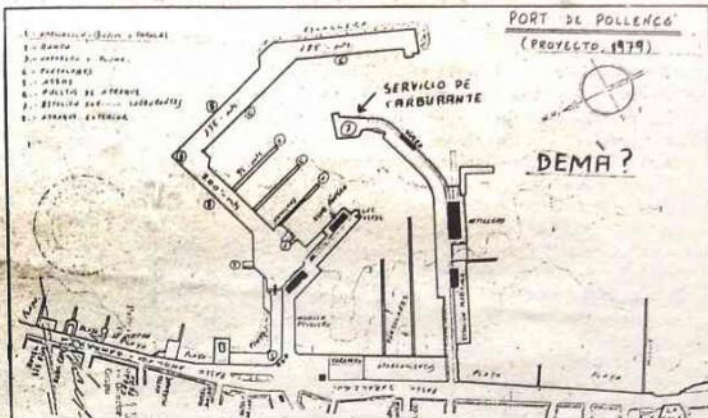
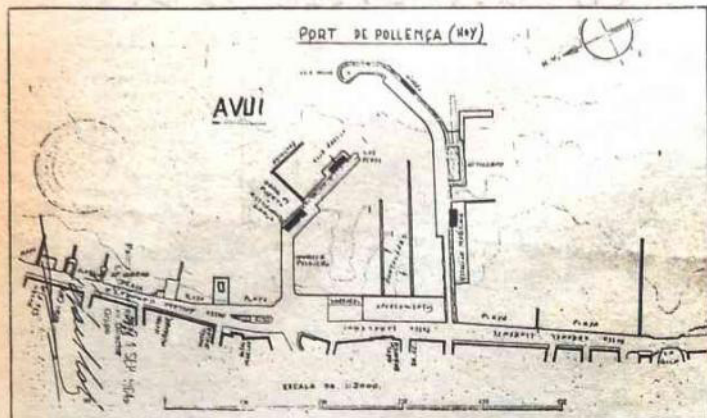
Per acabar aquesta breu ullada a l'any agrari 1979 a Mallorca, una bona advertència: un 1980 sense aplicar solucions autogestionades per la pagesia, pot esser l'any fatídic per a la nostra agricultura. Un any on els mals actuals empitjoraran fins a cotes irreversibles.

Quatre Ulls

Llibres

C/ Jerónimo Amengual, 5
Teléfono 22 77 55
PALMA DE MALLORCA

El port esportiu de Pollença

A la Badia de Pollença hi ha tres ports esportius; tan sols un d'ells està saturat. Un projecte del Club Nàutic és l'ampliació de les seves instal·lacions amb la construcció d'uns sis-cents metres de moll. Actualment ni l'Associació de Veïnats del Port, ni l'UCD, ni el PSOE s'han pronunciat en contra.

La història comença l'any 1.975; és una història típica a Mallorca: els quatre senyors del Club Nàutic amb ganes de fer duros,

la multinacional a darrera, les organitzacions locals importants; tot es cuinava a darrera el poble.

El mes d'agost de l'any 1.975, el DM dedicà a tota plana una entrevista amb Uli Hübner director del club de vela de la multinacional NECKERMANN, titulada "Bahía de Pollença, la mejor del Mediterráneo". Mallorca necessita más puertos deportivos". El terreny s'estava preparant... A la mateixa entrevista deia el Sr. Uli A. de Cáceres: "Sé que el

Club Nàutic està interessat en la construcció de un puerto deportivo, incluso te diré que presté mi colaboración costeando el proyecto de ampliación que ya está totalmente terminado". I en acabar l'entrevista li digué: "No escribas en contra de su realización, es un lujo que da categoría". Aquests de la NECKERMANN ens feien un favor. Ja ho crec que hi estava ben acabat el projecte! Als pocs dies també a tota plana al DM "Un ambicioso proyecto: PUERTO DEPORTIVO EN EL PUERTO DE POLLENÇA".

Es presentava el projecte firmat per l'enginyer J. Cerdo Pons i encarregat per la Neckermann i amb el vist i plau de la delegació de Ports i Marina. En aquell temps es va presentar oposició per l'Associació de Veïnats i no rebé l'aprovació de l'ajuntament. El projecte es va ajornar. Però el Club Nàutic havia de tornar el milió de pessetes que havia costat el projecte, és a dir era una col·laboració no desinteressada la de la companyia Neckermann. Com fer-ho? Senzill, quan les aigües es calmen, es presentà un avant-projecte d'un altre port, cap a l'entrada del moll, venint d'Alcúdia. L'Associació de Veïnats digué que estava massa dins el casc urbà, casualment davant una terrenys explotats per un dels promotors. Nous avant-projectes se succeïren, aconsellant l'Associació de Veïnats que es fessin gestions per a la utilització de la base d'hidroavions, actualment en desús, però als representants del Club Nàutic no els convenia perquè així no podien especular damunt els llocs d'amarrament, tornar els diners manllevats i fer més duros.

Arribam així a l'agost de 1.979 amb la confecció d'un nou projecte d'ampliació de la ja existent amb prop de sis-cents metres de moll, publicat al DM dia 25-8-79. Enguany l'Associació de Veïnats ja no s'hi ha oposat, nous membres han entrat dins la junta, partidaris de la construcció. Vient que ningú no s'hi oposava, l'Obra Cultural Balear de Pollença convocà a una reunió a tots els partits polítics, centrals sindicals, associacions de veïnats, entitats culturals i ecològiques. Entre les absències destaquen la d'UCD i PSOE, que tampoc no vol-

gueren firmar el comunicat que es remeté a l'ajuntament en el qual se sol·licitava la paralització d'obres de grans infraestructures com són ports esportius, urbanitzacions, etc, fins que no estigués aprovat el nou pla d'ordenament. Signaren el comunicat Grup Montaña, CC.OO., PCIB, i OCB.

La manca d'interès o les

Algaida: PSM, una feina de fons

Es evident que a Algaida els dos partits majoritaris són el PSM i la UCD. El PSOE i el PCIB fan poc paper. L'únic que podem dir del PSOE és que repetides vegades ha intentat muntar una agrupació i sempre ha fracassat, en canvi el PCIB, encara que no tingui una agrupació activa, té un grup de militants.

La UCD té cinc regidors dins l'Ajuntament, un local i molts de militants, però això no vol dir res en absolut (és el partit d'en Suárez, això ho diu tot) perquè, si bé, el PSM no té tanta gent dins l'Ajuntament, és un partit que lluita i fa feina. És el partit que té més simpatitzants a dins Algaida, sobre tot entre el jovent, i que més vots va tenir a les eleccions pel Consell.

Fa temps que l'agrupació intenta trobar un local adequat per poder fer-hi reunions i activitats, però fins ara les gestions han estat inútils, pareix com si el PSM fos la peste pels possibles llogaters. Així i tot els militants no perden el contacte i es reuneixen periòdicament per estudiar i discutir la política a seguir, sobre tot dins l'Ajuntament. Abans deien que la representativitat del PSM com a partit dins l'Ajuntament era escassa, és evident, però també és evident que la seva feina és de fons, és a dir, ajudar, marcar pautes i esser el suport de la Candidatura d'Independents. Amb això no volem dir que aquesta candidatura que té el poder dins l'Ajuntament no siga lliure, té els seus estatus, però sap que amb l'ajuda del PSM podrà arreglar els problemes del poble des del poble; en canvi UCD, per molta força que tingui pareix que només mira els seus interessos i sempre posa "emperons". Ni tan sols sap esser l'oposició.

Creim que la feina del PSM dins Algaida és molt positiva, treballa dins la majoria de sectors populars del poble i intenta donar alternatives i clarificar postures; ja abans de les eleccions era l'única força que d'una forma seriosa i ben estudiada s'enfrontava a l'Ajuntament de les fletxes, però també està clar que té molts de problemes, la majoria d'algaidins encara creuen que els esquerrans són el dimoni. Fa falta augmentar el nombre de militants i urgentíssimament trobar un local, llavor s pot ser que els nombrosos simpatitzants es vegin amb coratge de apropiarse un poc més.

Campanet: Els carrers ja són del poble

L'Ajuntament de Campanet acaba de donar una passa més en la normalització lingüística i cultural del país. Per acord del Plenari de 26 de novembre, la totalitat dels noms dels carrers, carreerons, places, placetes, clastes i camins serà retolada en la nostra llengua d'acord amb els noms populars i tradicionals, els carrers nous o sense nom definit són destinats a la memòria dels fills il·lustres de la vila, o a personalitats estretament vinculades amb Campanet. En el nou nomenclàtor —que comprèn més de vintanta noms— no hi ha el més mínim rastre de denominacions polítiques d'un signe o altre.

Aquesta decisió resulta particularment remarcable per tal com la correlació de forces dins l'actual ajuntament no presenta un predomini clar de l'esquerra nacionalista, sinó contràriament la dreta hi detenta una clara majoria. Els 11 membres del consistori es reparteixen entre Coalició Democràtica (4), Partit Socialista de Mallorca (4) i Unió de Centre Democràtic (3), essent la UCD qui detenta l'alcaldia. Un cop més, la intel·ligència i el tacte polític dels nacionalistes locals els han permès que el seu criteri pogués esser acceptat per l'absoluta majoria de les forces polítiques presents a l'ajuntament de Campanet. La qüestió dels noms dels

carrers començà amb un encàrrec del Plenari a la Comissió de Cultura per tal d'elaborar un estudi sobre les denominacions populars i tradicionals. Aquest estudi fou elaborat per Damià Ferrà-Ponc i divulgat en un acte públic el 20 d'octubre. A fi de permetre una participació en els resultats definitius l'Ajuntament acordà que fins al 20 de novembre es podrien presentar esmenes al nou nomenclàtor proposat. I així a la sessió del 26 de novembre, després d'analitzar les cinc esmenes presentades —rebutjades algunes i altres admeses— la Comissió de Cultura sotmeté la proposta al Plenari que la va aprovar per absoluta majoria.

Amb les manifestacions en favor d'un Estatut d'Autonomia de màximes competències, d'un Decret de Bilingüisme normalitzador, amb l'ús sistemàtic de les dues llengües en els comunicats municipals, amb l'ús simultani de la "senyera" i el "castellet", amb programes de festes populars íntegrament en la nostra llengua... l'ajuntament de Campanet fa evident que representa un poble potser petit en recursos humans i econòmics però que és avui una "place d'armes" del nacionalisme a Mallorca.

Col·lectiu Vius i Ungles

VENEM: PRIMER PIS (en construcció) A ZONA CARRER MANACOR (Héroes de M.) Consta de 150 m2. de construcció a més de 75 m2. de terrassa; 4 dormitoris dobles, bany i lavabo. Sala-menjador gran. Cuina amb galeria gran. Sense ascensor ni porteria. Fa cantó. Finca de just 3 plantes. Orientació Sud.

VENEM: Pis quart (usat, en molt bon estat) al carrer TINENT TORRES. 4 dormitoris, 2 banys.

Informació

AGENCIA DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA
BARGELÓ A.P.I.
Hondarok, 2. Telf. 461295-464450

CUINA TIPICA MALLORQUINA

Celler MONTENEGRO

Carrer Montenegro, 12 Telf. 226051. Ciutat de Mallorca

Quan la solució s'anomena tren

La visita que a finals del passat mes d'octubre va realitzar a Mallorca el president dels "Ferrocarrils de Vía Estrecha" (FEVE) i els fets i les declaracions que es produïren, m'ompliren d'agradable desconcert, perquè em vaig preguntar: ¿Serà ver que aquí les coses van en camí de fer un canvi? Més en concret: ¿S'acabarà de veritat el decidir les coses a Madrid, cerebralment, sense constatar la realitat sociològica local? ¿Deixaran a la fi de fer projectes als "despachos de los Ministerios" basant-se només en les idees, sovint errònies, que els poden suggerir uns mapes o unes xifres estadístiques, tan reals vom vulguin, però sovint fruit d'unes circumstàncies egoísticament provocades per uns interessos tan particulars com inconfessables?

Aquest preàmbul al·ludeix tant a uns dels casos més vergonyants i impopulars que succeïren a Mallorca fa uns quinze anys, com a les declaracions fetes pel director de FEVE durant l'esmentada visita: a) l'anul·lació de les línies ferroviàries Ciutat-Santanyí i Santa Maria-Felanitx, amb el subseqüent "aixecament" de les vies i la venda dels terrenys i estacions d'aquelles línies, i la supressió recent dels serveis ferroviaris des de l'"Empalme" a Artà, i b) el "creix" que aquí sobrava el tren", que pronuncià el Sr. Javier Sagüés, i a la presentació d'una plana i d'una maqueta de la futura estació dels trens a Ciutat, c) sobretot, i en grau superlatiu, a la terrible i vergonyant estafa que les dues primeres anul·lacions representaren per al poble pla.

Contaré una anècdota, de l'autenticitat de la qual en responc plenament: A finals de la primera dècada del segle actual un grup de senyors promogueren la idea de realitzar una línia fèrria que unís Santanyí amb Ciutat. Com que calia capital, es va obrir una subscripció d'accions per un valor nominal de 500 pessetes cada una. (Lavors 500 pessetes eren moltes pessetes). L'empresa va obtenir una excel·lent acollida popular, i molta gent amb grans sacrificis va comprar una o dues accions. I es va fer la línia fèrria! El poble estava tan content i tan gojós del seu tren que allò que a "L'illa de la calma" conta en Rusiñol de "esperar el barco" al moll de Ciutat, es repetia cada dia a les estacions dels pobles del sud de Mallorca: anaven a "esperar el tren" encara que no esperaven parent ni conegut; esperaven, donaven la benvinguda... AL TREN, que després d'haver fet unes

quantes "maniobres", seguia el seu camí. I és que el poble estimava entrançablement el SEU tren!

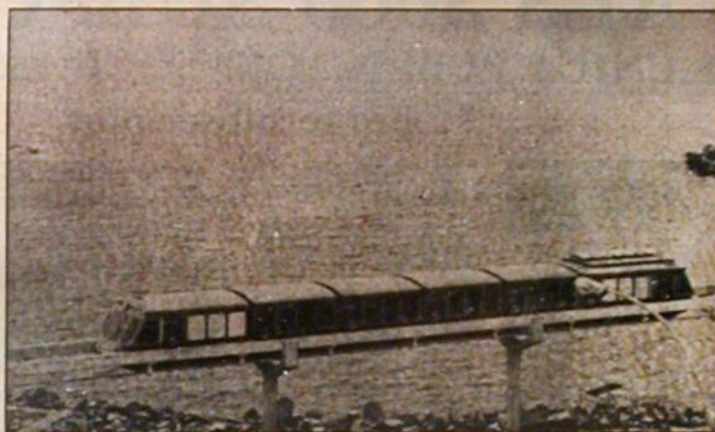
Ara bé; quan fa uns quinze anys es va "aixecar" la línia, les moltes accions que quedaven per amortitzar i que no havien cobrat mai ni un cèntim d'interès, es van pagar... a CINC-CENTES pessetes cada una, que llavors ja eren una pèrdua. Menestrestant, FEVE es va embutxacar una grapada de milions amb la venda dels rails, estacions i traçats de les línies.

El poble va quedar com madó Morella...

Seria molt interessant el contar la trista història de la mala organització (si allò era "organització") dels "Ferrocarrils de Mallorca". A un pròxim número provarem de fer-ho.

—oOo—

No som gens ni mica propens a les eufories ni als entusiasmes fàcils; més bé som escèptics per naturalesa, però en el cas present les declaracions del Senyor Javier Sagüés han estat per a mi un llumet d'esperança, perquè sembla que la visita que ha fet a Mallorca li pot haver obert els ulls en un punt molt bàsic: Des de Madrid no es veuen les coses tal com realment són a "allò" que ells anomenen "provincies". En el cas concret nostre ells veuen les realitats il·lenques analitzant uns mapes i estudiant unes estadístiques; tant els uns com els altres són ben reals però sovint són enganyosos: El mapa topogràfic mallorquí és indefugible; les dades demogràfiques, industrials, agrícoles i turístiques són tan reals com indubitablement desequilibrades perquè tot es concentra en una ciutat que no és tan sols la indiscutible ca-

"El tren avui en dia dins unes conurbacions com de fet són cada una de les nostres illes, té més sentit que mai".

pital de l'illa, sinó que absurdament exerceix una funció tan centripeta, tan concentradora de tota activitat que "assassina" d'una forma ben alarmant (que ja ara resulta també "suïcida") tota activitat industrial i qualsevol poble de l'illa; més i tot: els ofega tota possibilitat de subsistència. L'intolerable creixement demogràfic de Ciutat produït, no únicament per la immigració extrainsular sinó també, i per desgràcia, a costa de la població jove dels pobles de Mallorca, és alarmant.

Durant tota aquesta anys passats del més acèrrim centralisme, el responsable de tota els nostres mals (i la macrocefàlia de Ciutat no n'era una excepció) era el govern. Ara vivim en una situació preautonòmica (fins quan?) i tenim un Con-

sell Insular de Mallorca. Personalment crec que els nostres consellers tenen com a tasca primordial el fer una reestructuració vitalitzadora de l'illa, planificant racionalment i realment tota Mallorca en comarques agrícoles, turístiques i industrials manufacturadores dels productes locals; és l'única forma d'obrir Mallorca a unes vies de progrés de cara al futur.

I és preclarament en aquest punt (i dubt que el Senyor Sagüés fos del tot conscient de l'encert de les seves paraules) quan el tren, i només el tren pren tota la seva dimensió. Assumint tots els irreparables errors comesos, el Consell no té més remei que estructurar tota Mallorca com una gran àrea metropolitana i planificar-la al màxim com

un tot (aquest és el gran desafiament històric que se'ls planteja i que jutjarà la seva gestió) i només una completa xerxa ferroviària que cobresqui totes les necessitats turístiques, interurbanes, industrials i rurals pot resoldre a plena satisfacció el nostre camí cap al futur. Més clar: cal amb tota urgència establir a Mallorca un "Metro" que cobresqui totes les nostres necessitats. Un "Metro" que demostrï un fet indiscutible: que a Mallorca el que sobra és un 95 o/o dels cotxes que avui hi ha (el meu, el primer!). I si "Madrid" ha de fer un emprèstit "a fondo perdido" d'uns quants centenars de milions de pessetes per a realitzar el "Metro" de Mallorca, que el faci, que seria una inversió

ben encertada; molt prest s'hauria amortitzat perquè si jo de dia pogués partir cap a Lluçmajor o Felanitx o Manacor cada mitja hora i el billet em costés 75 o 100 pessetes (no pot una premsa política) i pogués tornar cada mitja hora pel mateix preu i viatjar tranquil·lament dins un tren, no hi aniria amb el meu cotxe si de gasolina ara ja em costa 70 o 120 pessetes d'anada i altres tantes de tornada, i si pogués anar amb la mateixa freqüència a Cala Ratjada pagant 150 pessetes d'anada, no em gastaria les 350 de gasolina que ara em costa anar i tornar. I així sí que estalviaria una energia de bon de veres.

Ara bé; més amunt he dit que crec que el Senyor Sagüés no ha comprès bé el "problema" ferroviari de Mallorca. Part del meu dubte l'acabo d'exposar; ara expressaré la resta: Va errat del tot quan diu que "la millor aproximació a l'infraestructura existent que començaria tota de nou". No negaré que la línia Ciutat-Inca sigui aprofitable (d'Inca a Sa Pobla ja la considero molt discutible amb l'itinerari actual); ara bé, jo com a mallorquí crec que és indispensable que tots els nostres trens de via estreta siguin transformats en ràpids trens elevats de via ampla. És que si per anar a Cala Ratjada he d'estar tres hores dins un vagó... hi aniré amb cotxe. I és que un tren "de cercanies" reimplantat a Mallorca tornaria ser... un fracàs econòmic i popular. Seria massa anacrònic que s'estigués més temps per anar en tren de Ciutat a Cala Ratjada, que de Ciutat a Berlín amb avió.

Amb el que em començava l'autopista de Ciutat de Mallorca al Port d'Alcúdia, es podria sufragar ben bé tota una infraestructura d'un moderníssim tren elevat que cobriria tota Mallorca. A Mallorca no just no hi sobra el tren, sinó que és indispensable, vital. Ara bé; un tren ben estructurat i eficient, i deu reals de lo mateix dic de Menorca i d'Eivissa (on no n'hi ha hagut mai). I és que el tren avui en dia dins unes conurbacions com de fet són cada una de les nostres illes, té més sentit que mai.

I em deman: ¿Qualeu es prendrà la molèstia de reflexionar la meua suggerència i els meus raonaments? ¿Seria massa el comprovar que les coses realment han canviat?

Miquel Llambies Vidal

ANTIGA IMPREMTA

oler

TREBALLS COMERCIALS, EDICIONS DE LLIBRES, POSTERS, ADHESIUS...

C/. Arquitecte Reines, 2-4 - Telefon 214431 - Ciutat de Mallorca

SI TE FALTA CAP DELS NUMEROS ANTERIORS DE "MALLORCA SOCIALISTA" I EL VOLS REBRE DEMANA-NOS-EL A LA NOSTRA REDACCIO: TEMPLE, 7 CIUTAT I ENVIANS EN SEGELLS DE CORREUS EL SEU IMPORT (25'- pfs. L'EXEMPLAR)

Res de nou davall la capa del Sol

(...) La personalitat balear que preconitza el senyor Alemany (*), que ha d'ésser? Una nació? Una regió? Una província? Un organisme simplement administratiu?

¿Creu el senyor Alemany que és factible engendrar un ideal col·lectiu d'una simple mancomunitat administrativa?

A més, ¿no és una mica massa perillós unir sistemàticament les administracions de Menorca i Eivissa amb la de Mallorca? ¿No és això coartar un bon tros la llibertat i autonomia de Menorca i Eivissa que tant com Mallorca i senyores absolutes de llurs destins. Mancomunin-se accidentalment cada vegada que es tracti de realitzar una obra de mútua utilitat. ¿No seria la teoria del senyor Alemany "centralitzar" la riquesa de l'arxipèlag balear a Mallorca? Estrenyin-se cada vegada més els vincles culturals amb Menorca i Eivissa però no es faci néixer un nou "esperit" ni una nova "idealitat" d'una simple concordança administrativa. Aquesta concordança administrativa, ¿seria suficient per crear Universitats, Escoles, Institucions artístiques, i una nova tradició literària, i una nova psicologia balearica?

El separar la nostra cultura de la nostra història nacional seria l'extenuació de la nostra energia. No ens pot enlluernar la llum de l'altra banda de la mar si en gran part, en immensa part, és el reflexe de la nostra pròpia llum. ¿Per ventura són menys germans nostres els catalans i valencians que els menorquins i eivissencs? Hem de creure que tots els mallorquins saben la suficient història per contestar imparcialment i generosament a aquesta pregunta.

La teoria idealista del senyor Alemany ens fa l'efecte que seria profitosa, per exemple, per l'arxipèlag de Canàries que no guarda com l'arxipèlag balear una tan fonda i indestructible història nacional.

Aplicada a Balears ens faria l'efecte d'aquells germans que, per fer veure que administren particularment la part que els ha correspost del patrimoni, es canvien cinicament el llinatge. (...)

Guillem Forteza

("La Veu de Mallorca", Ciutat de Mallorca, maig de 1918).

(...) De temps que es ve parlant, entre els polítics del règim, de la "personalitat balear". I caldrà preguntar a dits senyors: Quina personalitat és aquesta? Perquè, senzillament, es tracta d'una personalitat merament geogràfica, feta miques —illes— per la mateixa geografia, a pesar de l'Estat forjador de províncies. Mes les personalitats geogràfiques són estàtiques, pèrrees, estèrils. Unicament les personalitats polítiques són fecundes. I tan sols existirà aquesta personalitat política quan aplegui a tots els balears, en una acció de conjunt, una mateixa fe, una mateixa esperança i voluntat que només un caràcter comú, la llur catalanitat, pot produir.

Si el mallorquinisme no pot ésser oposat al balearisme, i balearisme vol dir, essencialment, catalanisme insular —digne complement del catalanisme continental—, està clar que el mallorquinisme únic que s'ha d'admetre com a bo i raonable és el catalanisme. A la nostra illa n'hi ha molts que s'ho diuen, mallorquistes: el llur regionalisme és simplement folklòric, pin-

torase, d'amor al campanar, a la tonada i als calçons amb bufos... La qual cosa és molt bona per a que passin l'estona, entretenint-s'hi, els desafeïnats; però no per a salvar un poble, quasi perdut, que necessita per al seu remei quelcom de més viu i palpitant. Resumint: el regionalisme mallorquí ha d'ésser un aspecte del nacionalisme català. (...)

L'ànima de Mallorca, amb tot, dona menció de vida. Dos segles d'abjectió i d'esclavatge no han bastat a anorrear-la. Car no és gens fàcil esvalir tota una tradició de llibertat. Ací hem tingut guerres socials, sublevacions cíviques i lluites nobilitants que dignifiquen, elles soles, tota la història d'un poble. I, si Mallorca es redreça, sabrà, sens dubte, refermar sa gloriosa tradició. (...)

("La Revista", Barcelona, nº XXXI, gener de 1917).

CAP ALS 3000 SUBSCRIPTORS

AJUDA A L'ÚNICA PUBLICACIÓ SOCIALISTA DE MALLORCA

Fes-te subscriptor

Retalla i envia, a:
"MALLORCA SOCIALISTA"
carrer Temple, 7 Ciutat de Mallorca

MALLORCA SOCIALISTA
BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom _____
Adreça _____
Població _____ Tel. _____

M'interessa una subscripció:
☐ Anual 500 ptes
☐ Anual 1.000 ptes.*
☐ M'interessa rebre els números següents _____

Forma de pagament:
☐ Rebut domiciliat a un Banc
 Banc _____ Suc. _____
 Compte n.º _____ Titular _____
☐ Enviaré l'import Taló n.º _____
 Gir Postal _____
 Signatura, _____

* Inclou números monogràfics

Per la vostra comoditat (i la nostra) domiciliem els pagaments al banc.

REVISTES

Kunde

Hem rebut la revista "Kunde", òrgan d'expressió de l'OCCLD (Organisation Camerounaise de Lutte pour la Démocratie) corresponent al número 2 del passat mes d'agost.

Exposa de manera molt clara els problemes que afecten aquest país africà sota el lema de "Després de la lluita per la independència, el combat per la llibertat".

Es interessats per aquests temes poden adreçar-se a:

C/o Philippe Borel,

12, Rue des Riches Claires,

1000 Bruxelles Belgique.

L'OCCITAN

Igualment hem rebut altra volta la revista "L'occitan" (Periòdic de la vida occitana). Aquest número, prou interessant, inclou una sèrie d'articles que no ens resistim de recomanar als lectors: "Som en guerra", "Les plaques dels carrers en occità", "La festa de la llengua occitana" i, sobretot, "L'imperialisme parisenc".

Totuhom que vulgui estar al dia sobre els problemes d'aquesta nació oprimida pot escriure a:

"L'occitan"

BP 2306

31020 Toulouse Cedex

VOLEM VIURE AL PAÍS

També, hem rebut, per interessants amb "Mallorca Socialista", "VOLEM VIURE AL PAÍS", publicació mensual dels Comitès dels quals rep el nom, del Llenguatge, un dels països occitans. De gran interès tracta la qüestió de la creació de la nova Europa a partir dels estats imperialistes. L'editorial parla de Còrsega i l'autodeterminació.

Cartes a "Mallorca Socialista"

Deixeu-m'ho dir!

Deixeu-m'ho dir! Jo, Andreu Murillo, desgraciat menorquí —malgrat que conseller Interinsular del PSM— no som feixista. Però conscient de la llibertat dels professionals i aficionats— del DIARIO DE MALLORCA els he hagut de perdonar que gairebé em tractassin com a tal. Voldria que fessiu cas de l'editorial que per a mi totsolet, em va dedicar el DIARIO, però en allò que diu, precisament: "Murillo —al que suponem la bona fe que va en consonància amb la trajectòria democràtica—. De veres: l'editorial del DIARIO DE MALLORCA del 23 de novembre proppassat en la qual se'm posava a parir panteres, és una jugada que no puc entendre. Tot va començar amb una moció que havia de presentar al Consell General Interinsular en la qual es feia servir el mot "control" en el sentit de seguiment i participació, però la semàntica juga males passades fins i tot a mi que deu tants anys de conspiració. Val la pena de comparar dos textos del DIARIO. Dia 22 de novembre: "se sollicita la creació d'una comissió com representa-

ció de todos los grupos y partidos presentes en el CGI en colaboración con el equipo redactor, hasta que se establezca un control efectivo a través del Estatuto de Radiotelevisión o a través del futuro Estatuto de Autonomía. "Todo ello —dice la propuesta— SIN PERJUICIO DE LA LIBERTAD INFORMATIVA A LA QUE TIENEN DERECHO TODOS LOS PROFESIONALES DE LA INFORMACION". "L'endemà es diaria: "La propuesta de Murillo no ha caído bien en los medios informativos porque revela desconfianza hacia una profesión que optó decididamente por la entronización de la democracia española y de la que tan necesitada se halla una clase política —en ocasiones nada brillante— que acude a la prensa siempre que puede para remediar sus carencias y, sea como sea, proyectar sus imágenes sobre el público". En fi, si fos cert això darrer, tindríem obligació de conèixer-me. I no em coneixen, decididament.

Andreu Murillo

Notes breus de la III Setmana de Cinema Històric

Divendres passat es clausurà la Tercera Setmana de Cinema Històric que enguany s'ha celebrat en el marc del Multicines Chaplin, i ha estat organitzada per l'Obra Social de "La Caixa" amb la col·laboració del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la Facultat de Filosofia i Lletres de Ciutat i el Col·lectiu de Cinema.

Cal ressaltar, la massiva assistència de públic que ha fet que molts dies, nombroses persones es vessin impossibilitats d'assistir a les funcions, escampant-se la picaresca notícia de que hi havia hagut revolta de localitat. Sense perill de caure dins la demagògia, podem dir que enguany s'ha trencat la barrera existent entre universitat i societat, demostrant-se que la gent participa quan es fan actes culturals veritablement "populars".

Si comparem aquesta recent mostra amb les altres edicions veurem que s'ha donat un pas important tant en l'aspecte qualitatiu com quantitatiu. Totes les pel·lícules, dins aquesta unitat temàtica que pretén ser la Setmana, han donat lloc a interessants col·loquis que han fet més actius els missatges dels films, films que ofereixen unes cinematografies ben diferenciades des del punt de vista formal com de contingut. Hem assistit a representacions que no deixaven de ser unes simples notacions i adreçades deformacions de períodes històrics, com l'exemple de "Fiebre", fins a pel·lícules interessants dins el seu plantejament ideològic ("La Sangre del Condor"), com també les que cercaven noves formes d'expressió dins el llenguatge cinematogràfic ("El Afiche Rojo"). Sense cap dubte, la sorpresa de la Setmana ha estat "Fugitivos en la noche" de R. Rossellini, que ha defraudat majoritàriament pel seu contingut conservador i la forma ingènua de tractament dels personatges, essent un producte per a salvaguardar la mala cons-

ciència de la democràcia cristiana. Salvant les distàncies històriques (la pel·lícula està realitzada a l'any 1960) el tema tractat no té punt de comparança amb el magnífic discurs fílmic de "Roma, ciudad abierta" (1945), hermosa homenatge a la resistència italiana.

Un dels punts més debatuts en els col·loquis, dins aquesta diversitat de films, ha estat el definir el que s'entén per cinema històric, arribant a la "conclusió" que un film és històric quan els rols (producció, direcció, espectadors, etc.) són explícits, i per tant, fer possible la pretesa dialèctica entre el passat i el present.

Per exemple, i ampliant més aquesta definició, hem vist que la pel·lícula veneçolana veia limitat el seu contingut ideològic per ser precisament una producció estatal, factor que fa que els significats devintuin la veritable història amb tot el seu significat. Un cas semblant, encara que totalment oposat, és el film "La Sangre del Condor" on la producció es veu condicionada per l'aspecte econòmic i en canvi, gaudix d'una llibertat ideològica.

"Sección Especial", pel·lícula que ha tancat la Setmana, pel fet de que segueix en pantalla mereix que li dediquem un altre article dedicat exclusivament a ella. Malgrat això, avançarem algunes notes introductòries.

El film planteja el problema dels tribunals d'excepció. L'acció se situa dins la França ocupada de l'any 1942 quan un grup de joves comunistes, membres de la resistència, executen un comandant militar. Els alemanys exigeixen al govern de Petain a Vichy, sis morts com a represàlia. Per a satisfer el desig de venjança nazi, es crea una llei de caràcter retroactiu que farà possible l'execució de comunistes i jueus condemnats anteriorment per petites penes. S'intenta qüestionar la concepció que els règims dictatorials tenen de la justícia, entesa aquesta com una simple coartada dels ajustaments de comptes contra aquells que plantegen qualsevol mena d'oposició al poder establert.

Sebastià Serra
Jaume Vidal

L'ull de vellut

PARC MUNICIPAL
DISSABTE DIA 1 DE DESEMBRE

—Porreres i dues sonades a càrrec de la Filharmonia Porrerenca.
—Fotòs i Enregistrament i actuació dels Aires de Montis-Sion.
—Actuació i animació a càrrec del Grup ALJORN.
—Concurs de glossat.
—Fi de Festa amb actuació del Grup local Horitzó.

ORGANITZEN:

Ajuntament de Porreres, Unió de Pagesos i Agrupació Cultural

Amb el suport de la CAIXA DE PENSIONS "la Caixa"

El dia que sortirà aquest número de MS, a Porreres, muntat per l'Agrupació Cultural de la vila amb l'Ajuntament i la Unió de Pagesos, hauran celebrat una "Festa Pagesa Porreres 79" amb una cercavila i dues sonades a càrrec de la Filharmonia Porrerenca, foguerons i actuació dels Aires de Montis-Sion; una actuació a càrrec del Grup Aljorn amb animació; un Concurs de glossat i per acabar una Fi de Festa amb actuació del Grup local Horitzó. En feim referència perquè és una altra mostra del renaixement de la vida de les viles i pobles de Mallorca: tot és començar... i seguir.

Comentari de darrera hora

La paranoia del "bunquer barraqueta"

El nacionalisme d'esquerres il·lenc ja ha manifestat la seva crítica i postura davant el decret mal anomenat de "bilingüisme" que introdueix el català, a la fi, a les escoles de les Illes Balears i Pitiüses. Però el patrimoni de la nostra llengua el compartim, sense cap renúncia, amb el País Valencià i el Principat de Catalunya i per això la lluita dels valencians en aquests moments contra el decret separatista sobre la "llengua valenciana" que els ha imposat Madrid amb el búnker local, és la nostra lluita. La resposta valenciana ningú se l'esperava —bé, gairebé ningú—, d'extraordinària que ha estat. La nostra reconstrucció nacional, i no just cultural, ens fa exigir la retirada

del decret que en lloc d'introduir el català del País Valencià a les seves escoles, el que fa és institucionalitzar la paranoia antivalenciana i espanyolista del "bunquer barraqueta" contra la vertadera personalitat nacional del País.

LLIBRES I PAPERS
PLAÇA SANTA EULALIA 6
TEL. 217330
PALMA DE MALLORCA

El problema de la integració en el procés de reconstrucció cultural

Després de la sistemàtica repressió de la nostra cultura al llarg dels anys de dictadura, la nostra nacionalitat amenaçada ha reaccionat amb l'aparició d'un nacionalisme manifest en tota l'activitat política i cultural del post-franquisme, adhoc infiltrat amb menys o més intensitat, mal sigui formalment, pels partits centralistes. Paral·lelament i com a conseqüència de la repressió lingüística dels anys passats, ha comparegut la "lletat lingüística", concepte exposat per Uriel Weinreich (Languages in contact, 1953) que es mani-

L'establiment d'aquest programa polític de recuperació o reconstrucció cultural, passa per dues condicions prèvies: el coneixement de la situació actual de la nostra cultura i, donada la seva importància demogràfica, el grau d'integració de la comunitat immigrada en aquest darrers anys procedent de països de parla castellana.

La nostra cultura, de la

festa amb la resistència al canvi en les funcions de la llengua pròpia i a les modificacions en l'estructura o en el vocabulari. Fenòmens de resistència parells es donen en altres camps de la nostra cultura. Tot això no és més que un gran esforç col·lectiu —que ningú no pot capitalitzar—, per recuperar i reconstruir la nostra identitat com a poble. Però en els moments actuals perquè sigui eficaç aquesta tasca necessita d'un programa polític que sigui assumit per l'administració autònoma.

qual la llengua catalana n'és vector, ha estat mancada de mitjans de difusió, absent de tots els nivells d'ensenyament, privada de l'ús normalitzat de la llengua. Això després de quaranta anys —el que suposa una generació humana— l'ha deixada esquinçada, massa debilitada tant per a la recuperació com per actuar eficaçment davant l'onada de cultura al·lòctona portada

per la immigració.

De totes maneres la cultura insular a la resor d'una èlite intel·lectual, malgrat que malmenada per interessos personals o comercials, ha conservat el llevat capaç de promoure o catalitzar el procés de recuperació ja iniciat a molts nivells, entre ells l'universitari, de gran capacitat inductiva, el qual és esperançador. Però a on el problema és més greu és en el de la integració de la població immigrada.

El fet immigratori és la conseqüència de la política econòmica —diguem-li així—, dels anteriors governs, enlluernats per l'entrada fàcil i massiva de divises que portava el turisme, no importava a quin preu. Si bé és veritat que l'activitat turística ha produït a curt terme un considerable augment del poder adquisitiu i una millora de les condicions generals de les formes de vida, i que la immigració que ha provocat, ha subministrat la força de treball necessària per aquest enriquiment general, no sabem encara

—però ho sospitam— quins seran els costos socials i el balanç global a llarg terme. De moment resulta evident que el transvasament de grans masses de població de les regions pobres a les riques ha produït desarrelaments i no integracions culturals peril·losos per al bon funcionament social de les comunitats receptores a les que aquesta immigració s'ha juxtaposat.

En el cas de Mallorca l'espectacular creixement de la població entre 1960 i 1975 que ha augmentat en un 44 o/o, es deu en tres quartes parts a la immigració, que a la vegada ha contribuït a l'augment de la natalitat. En 1975 una quarta part de la població de l'illa estava formada per immigrants arribats en els darrers quinze anys, i una altra quarta part per gent nascuda a Mallorca en aquests mateixos anys i dels quals un 40 o/o eren fills d'immigrants.

El fet immigratori té encara més importància a Ciutat que en 1975 reunita el

53 o/o de la població mallorquina. Aquí la població immigrada en els darrers quinze anys suposa la tercera part del total d'habitants, però en els grups d'edat compresa entre els 25 i 40 anys, els immigrants superen el 50 o/o. Més d'una quarta part de la població havia nascut entre 1960 i 1975 i d'aquests la meitat són fills d'immigrants.

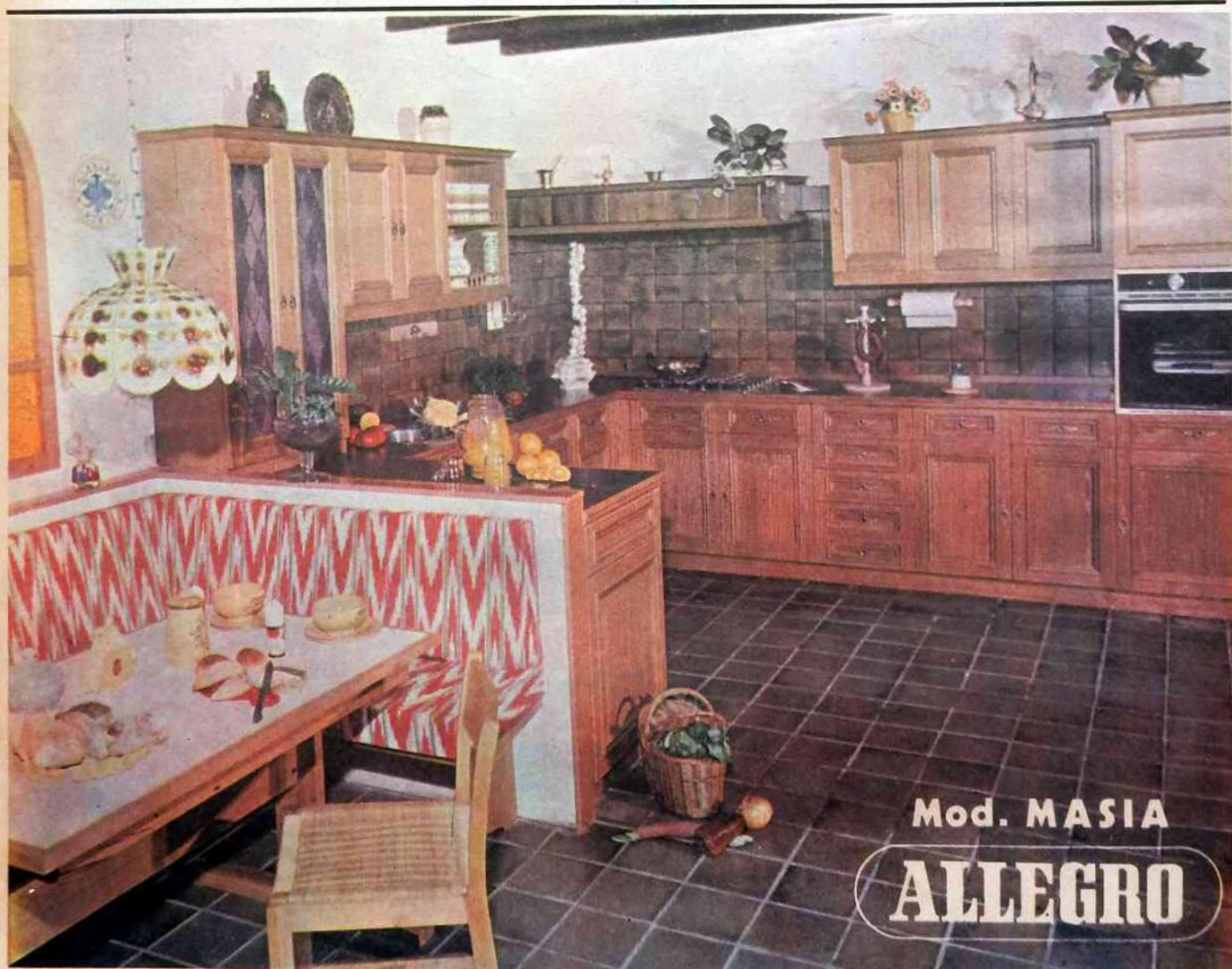
De tot el que acabem de dir es pot deduir la importància demogràfica i cultural del fet immigratori determinat pel turisme, i la complexa problemàtica de la seva integració social i cultural.

Respecte a l'ús de la llengua pràcticament no en sabem res. L'any 1968 es va fer una enquesta sobre el tema que ens donava que el 24 o/o dels caps de família eren monolingües castellans. En una altra enquesta feta amb motiu de la redacció del Pla Ribas Pierra, en 1970 va sortir que el 29 o/o

dels nins escolaritzats eren monolingües castellans i que sols el 55 o/o ho eren en català. Finalment en l'estudi sobre l'ús del català a les escoles fet amb motiu de la Planificació de l'Educació a les Balears, feta pel Ministeri d'Educació i Ciència, sortia que el 24 o/o dels nins escolaritzats a Ciutat eren d'origen foraster. Aquest percentatge per a la resta de Mallorca era del 13 o/o però a segons quins municipis com a Calvià i Andratx arribava el 35 o/o.

Qualsevol programa de normalització cultural i lingüística, i més ara que s'ha d'aplicar el Decret de Bilingüisme, necessita un coneixement exacte de la situació actual que permeti fer un inventari de necessitats i establir la política més adient per donar solució tant als problemes de reconstrucció com d'integració de les cultures al·lòctones portades per la immigració.

per Bartomeu Barceló i Pons

Mod. MASIA
ALLEGRO

DISTRIBUIDOR: **CUINES I DETALLS**

Articles per a regals
31 de Desembre, 41 - A. Ciutat de Mallorca